

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografa”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garzonă prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani
a treia-oară 10 bani.

O sərbare.

În 19 l. c. au avut Ungurii o sərbătoare mare: aniversarea de o sută de ani, de când s'a născut Kossuth. Sərbătoarea a decurs cu tãmbãlãul obișnuit la acest popor: chiote, vorbiri, banchete nesfârșite, iluminațiuni cu facle și, drept cunună, spargeri de ferestri la casele Românilor din orașe cu poporațiune și maghiară, — pentru-cã n'su vrut să ilumineze și ei. Românii nici n'au avut ce căuta și nici n'au căutat nimic la sərbătoarea aceasta. E de interes însă, ca să scoatem la iveală câteva din faptele și vorbele acestui om mare înaintea Maghiarilor. Și nu va strica, dacă vom face o mică asemănare între el și Iancu, Buteanu etc. și între felul, cum sərbătoază Maghiarii pe eroii lor și cum nu ne e permis nouă să ni-i sərbăm pe ai noștri.

Principiul lui Kossuth a fost, ca Maghiarii să dispună singuri singurei în Ungaria, fără ca împăratul să aibă oel mai mic drept de amestec în țeară. Pentru principiul acesta a trăit și a luptat el. Celelalte naționalități n'au putut și nu vor pute dară nici când lua parte la sərbători, unde se preamărește un om, cum a fost cel sərbătorit. Ce am și căuta noi, când el a zis în anul 1847, Decemvrie, cătră Croați: »Unde e țeara voastră? Ea nu ajunge nici pentru un prânz«, sau în Martie 1848 cătră o deputațiune sərbătoasă, care cerea respectarea drepturilor naționale ale Sərbilor: »Sabia are să hotărască între noi!«, sau despre Sași: »Dacă nu vor alunga pe Ruși din ținutul lor, îi voi alunga pe Sași din țeară sau îi voi declara de

lipsiți de ori-ce acut al legilor și averile lor le voi confiscă« (într-o epistolă din 17 Martie 1849 adresată lui Bem) Tot el zicea, că e adevărat, că în Ungaria sânt indivizi, cari vorbesc diferite limbi, dar' el cunoaște numai pe Maghiari. Lângă aceste idei mai vine și împrejurarea, că el a declarat casa noastră împărătească nevrednică de tronul Ungariei.

Toate acestea sânt lucruri, cari dovedesc, că el nu știa face deosebire între ce e cu puțință și ce e cu neputință. Toate naționalitățile, o parte mare a aristocrației maghiare - germane - italiene-slave era contra ideilor lui Kossuth, și el totuși voia să prefacă Ungaria într-o republică națională maghiară. Ministrul president kossuthizat Szemere povestește, că Kossuth 'i-a poruncit în anul 1849, la finea lui Iulie, să meargă la comandantul ruseș și să imbie coroana Ungariei unui principe ruseș. După-ace a fugit în Turcia zicea, că Ungurii să aleagă un rege din casa Koburg, ori apoi pe ducel de Leuchtenberg, o rudenie a Țarului ruseș. Orbit de patimă, a fost gata să vândă coroana Ungariei o'i-cui, numai unealtă patimei lui să se facă.

De altmintrelea pentru poporul lui maghiar și pentru a lui înflorire a făcut tot ce 'i-a stat în putință și națiunea lui a sėvirișit o faptă frumoasă, când 'i-a sərbătorit. Dar' una ar trebui să n'o uite cei-ce au sərbătorit: și noi avem oamenii noștri, la a căror amintire ni-se înalță sufletele, deci nu se supere, când poporul român pe ai sei 'și-i sərbătorește.

Körber se duce? Să afirmă în cercuri pretinse bine informate, că ministrul Körber e pe ducă și încă în curând. Tratatulele asupra pactului se consideră încetate. Se așteaptă formarea unui minister parlamentar, în care vor fi reprezentafi Cehii și Polonii.

Nonă școală secundară polonă de stat în Austria. Urișa deosebire între felul, cum sânt tractate naționalitățile în Austria și la noi, arată noul decis împărătesc din 11 Aug. a. c., prin care se concede deschiderea unui al doilea liceu real de stat cu limba de propunere polonă în Orscovia.

Nix dăjos. Finul conte Apponyi și-a alot un tovarăș de maniere în ministrul Lang. În Dumineca penultimă s'a ținut în Dobrișin congresul regnicolar al camerelor industriale și comerciale din Ungaria. La ele a participat și ministrul Lang. Seara a fost obișnuitul banchet cu obișnuitele toast bombastice. Senzație mare a produs plecarea ministrului, îndată ce au fost terminate discursurile oficiale. Causa? La congres au fost și doi delegați ai camerelor comerciale croate. Acostia încă au vrut să vorbească, dar' e evidentă nici pentru Ungaria, Croații nu cunosc limba maghiară și discursurile aveau să și le țină în limba germană. De asta s'a spărial Maghiarul (?) Lang și a șters-o. Cei doi Croați, constatând necuvirișa ministerială, au tăcut.

Așa se fac prietenii!

FOITA.

Vers la Ziua Crucii.

Deschide-voiu gura mea
Crucei mă voi închina,
Bucură-te prea sfânt pom
De vieță dătător,
Pe vieță ai fost dată
Lui Adam dintăe dată,
Dară Adam a greșit
De vieță s'a lipsit,
Eară bunul Dumnezeu
A trimis pe fiul seu,
Moarte singur a gustat
Pentru al nostru păcat,
Pe cruce s'a răstignit
Pentru lume a murit,
A treia zi a nviat
Ca un mare împărat,
Crucea 'n mână a luat

S'a pogorit jos la iad,
Pe strămoși 'i-a scos afară
Să mai vază lumea iară,
Cu apă 'i-a botezat
Sfintei cruci s'au închinat,
Cu mireșme 'i-o spălat
Și în raiu 'i-o așezat,
Veniți și noi să cântăm
Crucei să ne închinăm,
Cruce sfântă și direaptă
Ai înoit lumea toată,
Mai întâiu s'a arătat
Lui Constantin împărat,
Glas din cer s'a auzit
Lui Constantin 'i-a grăit,
Dacă te vei boteza
Crucei te vei închina
Cu crucea vei birui,
Pe barbari vei outropi.
Elena s'a bucurat
Sfintei cruci s'a închinat,
La pictori au poruncit
Pe steșguri au zugrăvit.
Pe împărați 'i-a nveselit,

Oaste 'i t'egă a 'ntărit.
Sfântă cruce aurită
În bisericii podobită,
Fii erarchilor coroană
Și preoților sprijoană,
Pe pėgăni îi luminează
Cu sfintele tale rază,
Cs toți să se 'nchine ție
Sfântă cruce d'n vecie.
Cruce ușa raiului,
Vieța creștinului,
Și de-acum până-'n vecie
Armă tare să ne fie,
Până unde ne vom duce
La odihna cea prea dulce.

N. Cr.

Poesii populare.

Din Sard.

Com. de d-șoara Iuliana C., invėjătoare.

Foaie verde nuoule
Du-mă-'n brațe dorule,
Și mă du dorule tare

Necuvință eurească. Guvernul din Washington a adresat celui român o notă finută în termeni aspri, în care învinuiește România, că prin veștăniile ei silește pe Jidovi să emigreze la America. Nota aceasta a fost adusă și la cunoștința guvernelor, cari au semnat tratatul de Berlin, cu rugarea de a interveni și ele în favorul Jidovilor. Guvernul din Berlin a desaprobat acest pas al guvernului american și speră, că și celelalte puteri vor face asemenea.

Pasul făcut de guvernul din Washington rămâne o necuvință, care se poate dealtmineri ușor explica prin faptul, că nici Americanii nu pot suferi pe Jidovi. De aici însă nu urmează, că România e datoră să sufere toate scursurile Galifisi și Rusiei prin orașele ei.

„TRIBUNA“ IMPROCESUATA. Nu mai puțin decât cinci articoli de ai „Trib.“ sunt improcesuați. În 25 l. c. a fost citat redactorul responsabil la judele de instrucție de aici, care i-a făcut cunoscut, că are să dea seamă despre cele scrise în următorii articoli „agitatori“:

»Numai morți vom da o«, — prim-articol publicat în nr. 114, dela 5 Iulie c.

»Pericolul se apropie«, — prim-articol în nr. 144 dela 23 August c.

»Săuți«, — doi prim-articoli în nr. 148 și 150 dela 28 și 31 August c.

»Din păcatele noastre — articol secundar, publicat în nr. 148, dela 28 August c.

România și Bulgaria. Intre România și Bulgaria a izbucnit un nou conflict din cauza închiderii școalelor bulgare din Tulcea. De ani-de zile comitetul școalelor bulgare din Tulcea a refuzat să se supună ordinelor venite dela ministerul din București, evitând în mod sistematic de a prezenta programele de cursuri întocmite în conformitate cu autoritățile date. După ce avertismentul public aplicat ca pedeapsă a rămas fără rezultat, ministrul de instruc-

țiune a închis școalele, hotărând totodată să mai înființeze o școală primară în Tulcea. Școala aceasta va avea cinci clase în loc de patru, și asta pentru-că să se poată învăța și limba bulgară.

Organele oficioase bulgărești fac mare tărăboiu împrejurul acestei chestiuni, învinuind România de barbarie și nerecunoștință, pentru-că școala română din Sofia se bucură de toată libertatea, având programul care îi convine. Se vede că deșteptii Bulgari uită, că elevii din școala bulgărească din Tulcea sânt cetățeni români și ca atari trebuie să se supune programului național, ear elevii din școala română din Sofia sânt tot supuși români, deci pot să aibă programul ministerului român de culte, fără-că Bulgarii să facă României vre-o favoare.

România e datoră să spargă odată cuibul de câteva zeci de mii de vespi bulgărești în Dobrogea, câștigată cu sângele a mii de flăcăi români.

Din comitate. Congregațiunea ordinară de toamnă a comitatului Caras-Severin se va ține în Lugoj în 6 Octombrie n. c. și în zilele următoare în sala cea mare a comitatului. Obiectele de pertratate sânt: stabilirea bugetului municipal pro 1903, votarea unui arunc de 1%, spre acoperirea deficitului din buget, întregirea comitetului administrativ în sensul §.ului 4 al art. de lege VI. din 1876, alegerea unui primpretor, și altele. Inceputul ședințelor va fi în fiecare zi la orele 9¹/₂, a. m.

Membrii români ai congregației, cari și până acum și-au achitat atât de strălucit datoria în viața municipală, sigur că vor fi și de astădată la postul lor.

DIN LUME.

Francia.

Ministrul de justiție a provocat printr'un circular pe toți procurorii să urmărească și pe persoanele, cari au favorizat prin ținuta lor pasivă ruperea sigiliilor la școalele congregaționiste închise.

Ministrul de războiu a pensionat pe locot. colonelul Saint Rémy, care se opusese ordinului de a ajuta la închiderea școalelor congregaționiste și a fost pedepsit cu arest de o zi.

Domnul să-ți lege calea.
Să-ți aduci bade-o aminte
De blăstămu-mi de 'nainte,
Când pe prisp'afar' ședeam
Și la Domnul mă rugam,
Să n'ai Paști să n'ai Rosale,
Să n'ai nici o sărbătoare,
Când 'ți-a fi badeo mai bine,
Șapte doctori lângă tine,
Când va veni primăvara,
Să fi roșu ca și ceara,
Să te 'nsori de nouă-ori
Și să ai nouă feciori,
Ear' pe urmă o fetiță
Să te poarte de cărjuță,
Să umbli din casă 'n casă,
Să vii și la a mea masă,
Ca să-ți dau și eu ceva
Să mă pomenești cândva,
Ear' de cumva-i mai poști
Poate te-oi mai milui
C'o cojiță de mălai,
Uscată de nouă ani,
Și c'o cupă de țărîțe
Să-ți că 'ți-am fost draguță.

Să mă duc în șezătoare
Să-i dau bădiții o floare.
Măi bădiță bădișor
Spune-mi de vrei să te 'nsori,
Ca să-ți cos o năframuță
Pe margini tot chindisită,
Și cu negru și cu alb,
Că 'mi-ai fost bădișo drag.
Nu știu bade-o ce-ai gândit
De a seară n'ai venit,
Doar' badeo te-ai supărat,
Ori alta 'ți-ai căpătat.
Eu în poartă am știt
La tin' bade m'am gândit,
Ca să-ți spui bădișo ție,
Că de ai gând tu de mine
Nu te du seara la nime.

Din jurul Turdei.

Spuse de Mitrofan Cosgarea.
Bădiță 'n calea vieții
Pe cărarea tinereții,
Dee Domnul să găsești
Pe bunica s'o 'ntâlnești,
Ori cât ai fugi de ea,

Italia.

Sărbătoarea națională de 20 Sept. (ocuparea Romei) a decurs în întreaga Italie în mod splendid. La depeșă de felicitare a primarului din Roma a răspuns regele, că primește cu adâncă mulțumire salutul Romei italiene.

Comitetul »Pro federazione nazionale albanese« a publicat un apel, în care se desfășură programul asocierii naționale a Albanezilor afară de Albania și se provoacă toți Albanezii să lucre în direcția aceasta. Apelul cuprinde și manifestări de aderență din partea generalului R. Garibaldi, »principele« Giovanni d'Alejo și »baronul« F. Castriota-Skanderbeg. E alăturată și o scrisoare din 1900 a lui Crispi, care aprobă programul unirii.

După-cum comunică foile din Paris, ambasadorul italian a declarat ministrului francez de externe, că guvernul italian nu dă nici o importanță vorbirii lui Pelletan, știind, că acesta n'a redat ideile guvernului francez.

Rusia.

Intre trupele concentrate la manevrele din Cursc s'a distribuit o mulțime de broșuri intitulate »Țarul cel nou«. În ele se provoacă soldații să nu dea ascultare Țarului și generalilor sei, căci în curând se va urca pe tron un Țar nou. În regimentele compuse numai din Ruși se lățește spiritul revoluționar tot mai tare, așa că la manevrele acestea a fost înlocuit regimentul rusesc, care făcea serviciu în jurul Țarului, cu unul din Basarabia (româneso).

Consiliul comunal din Chieff a cerut dela guvern să espulzeze pe toți Evreii din guvernamentul Chieffului.

Turcia.

Sultanul a primit în audiență mai lungă pe ambasadorul rus, care i-a adus salutările Țarului și i-a comunicat, că Țarul are dorința absolută de a se păstra status quo în Peninsula-Balcenică. Sultanul i-a adus la cunoștință, că va permite trecerea celor patru vase torpedo prin Dardanele.

În districtul Ipecului se înmulțesc hoștile săvârșite de Albanezi în mod îngrozitor. Mănăstirea Deciani a fost închisă, egumenul alungat și toate prădate. Protopopul Radulovici a fost jefuit, notabilul sârb Macunovici răpit și liberat numai după plățirea unei mari sume de bani.

Șeful albanez Bolledinaș, care a înscenat demonstrațiunile contra consulatului rusesc din Mitrovița, e închis în castelul lui de trupe turcești. Nefiind acestea suficiente, s'au trimis întăriri.

Agitațiunile bulgare.

Contra metropolitului grec din Castoria s'a făcut un atentat, care n'a succed înșă. La atentator, un medic bulgar, s'a aflat o scrisoare trimisă de un comitet bulgar, care-l încunoștințează, că pe el a căzut soarta să ucidă pe metropolitul în interesul Bulgariei mari. Afară de atentator mai sânt prinse și alte persoane, cari au fost trimise la Constantinopol.

Un al treilea comitet macedonean s'a format la Sofia.

Acesta își ține secretele sale secrete și lucrează spre a stringe fonduri, spre a-și organiza bandele sale.

Parčetul din Atena a procedat la nouă arestări de Bulgari.

Un grup de 19 Bulgari, sosiți în portul Pireu, cu vaporul Florio Rubatino, a fost arestat în masă.

Grupul în chestiune s'a dovedit, că era compus numai din membrii ai comitetului macedonean.

Știri mărunte.

În Chicago s'a descoperit un complot anarchist îndreptat contra lui Roosevelt, care avea să fie omorât la sosirea lui în oraș. Doi anarhiști, între cari un Rosenbaum, au fost arestați.

Deputatul naționalist Brisson, al cărui mandat a fost nimicit de cameră, a fost reales în cercul electoral Libourne (dep. Gironde).

Viriliștii români în comit. Făgărașului.

— 19 Sept. a. c.

În legătură cu cele publicate în nr. 37 ni-se comunică următoarele:

În lista viriliștilor comitatului Făgăraș pe anul 1903 s'au luat următorii Români:

George O. Gărbacea, antreprenor, Moeștiul-inferior 1431 coroane; Nicolae Samoilă Popa, proprietar, Șinca veche 1024 coroane; Nicolae Garoiu, avocat, Zărnești 890 cor.; Dr. I. Turcu, avocat Făgăraș 748 cor.; Dr. A. Micu, avocat, Făgăraș 706 cor.; Ioan cavalier de Pușcariu, jude de curie în pens., Șohodol 649 cor.; Dr. I. Șenchea, avocat, Făgăraș 647 cor.; Dr. Iancu Meșian, proprietar, Zărnești 590 cor.; Nicolae Chiorniță, proprietar, Cuculata 559 cor.; Dr. N. Motocu, avocat, Făgăraș 504 cor.; George S. Bărbaț, comerciant, Ucea-sup. 504 cor.; Andreiu Cerbu, proprietar, Păreșu 490 cor.; Dumitru Chișerean, preot Făgăraș 417 cor.; I. Bobocu, antreprenor, Predeal 414 cor.; Nicolae Toma, proprietar, Făgăraș 381 coroane; Iacob Zorca, preot, Vlădeni 381 cor.; Nicolae Lupu, comerciant, Zărnești 350 cor.; G. Eneșu, preot, Moeștiul-infer. 343 cor.; Nicolae Șerban, preot, Voila 331 cor.; Teodor Vulcan, comerciant, Zărnești 311 cor.; Ioan Peia, comerciant, Făgăraș 298 cor.; George Vasu, antreprenor, Voila 296 cor.; Ioan Dan, protopop on., Zărnești 288 cor.; Ioan Siona, cărcămar, Zărnești 286 cor.; George Comaniciu, not. pens., Veneția-infer. 281 cor.; Ilie Grămoiu, cărcămar, Vaida-Recea 279 cor.; George Grunian, comerciant, Poiana-Mărului 278 cor.; George G. Gavrilă, proprietar, Țințari 275 cor.; Ioan Pop, preot, Sâmbăta-sup. 272 cor.; Haralampie Ungur, cărcămar, Tohanul-vechiu 268 cor.; Moise Moșoiu, proprietar, Tohanul-nou 467 cor.; George Pop Gridanu, proprietar, Comana-infer. 256 cor.; Carol Nagy, hotelier, Făgăraș 244 cor.; Ioan Moian, antreprenor, Voila 243 cor. și Dr. N. Mănoiu, avocat, Brașov 243 cor.

Cu totul 37 viriliști Români, ca membrii ordinari ai adunării municipale între 87. Ca suplenți sunt luați George Teșosu, Ilariu Plotogea și Solomon Făgărășan, preoți.

Acei contribuenți români, cari plătesc dare directă mai mare ca 243 cor-

dar' au rămas afară din lista viriliștilor, au dreptul a recura la *comisiunea permanentă censurătoare* până la 30 Sept. a. c. Observ, că numărul viriliștilor români a crescut față cu anii trecuți.

După naționalitate viriliștii se împart: 37 Români, 19 Jidani (mai înainte erau 30—40), 15 Sași, 11 Armeno-Unguri, 3 Nemți și 2 nesiguri.

Censor.

SCRISORI.

Alegere de notar.

Munții-Apuseni, Septembrie.

De mult am așteptat, ca cineva să raporteze despre alegerea de notar, efectuată în Vidra-de-jos, la 9 August a. c. și până acum n'am cetit despre un atare raport, cu toate-că la alegere a fost multă inteligență, precum: preoți, învățători, teologi, un jurist și chiar și dl director financiar din Oradea mare.

Alegerea a condus-o dl pretor Magyar György din Câmpeni. Concurenți au fost 5 Români și 1 Ungur parc-'mi-se renegat și anume: Traian Todea, matriculant în Șohodol, favoritul administrației, nepotul doamnei protopretorese din Câmpeni, Iuliu Christian, v-notar Câmpeni, Silviu Corcheș, matriculant în Câmpeni, Simion Goia, adj. not. Câmpeni, A. Rațiu și Kopartay, acești doi din urmă pe aici necunoscuți.

Ales la candidarea primă a fost A. Rațiu cu aclamațiune. La candidarea a doua cu majoritate de voturi s'a ales Silviu Corcheș.

Se prevedea înainte, că domniil îl vreau pe dl Todea «nepotul doamnei», pentru-că după-cum sunt informat sigur, în ziua alegerii însuși pretorul a spus-o des de dimineață în cancelaria comunală din Ponorei, în fața alegătorilor din acel sat, că: *vojá lá dl alispán la dl főszolgabíró si a mjeu eszle szelgéczi pe Togyá gyin Albák si vom gyé aici și pentru aceea au și venit ambii într'o trăsură des de dimineață, ca să poată face treaba până la ora alegerii.*

Incepându-se alegerea s'au cetit listele alegătorilor, din cari s'au lăsat afară cei ce se credeau a fi în contra «nepotului», s'au indus însă în liste alegători fără drept — bună-oară un individ, care de 3 ani nu e în comună, ci fiind bolnav se află în casa alienaților din Sibiu.

S'a făcut candidarea primă, candidându-se I. Todea, locul II. A. Rațiu și locul III. Kopartay (Copârtean) cu intențiunea vedită, că acești doi din urmă fiind necunoscuți pe aici, alegătorii vor alege pe nepotul doamnei, fiind cunoscut. Însă! Știi unde dai, dar' unde creapă nu! S'au înșelat foarte fiind șocoteala făcută fără cărcămar. Văzând alegătorii ghiarole mâții, aleșeră cu o gură și cu o inimă pe A. Rațiu, deși necunoscut. Nu mai încetară aclamările de: *să trăiască Rațiu.* Pretorul leșder de sudori, după-ce a fost întrebat, că de ce nu a candidat pe Christian și Corcheș? Răspunde că-i va candida din nou și pe ei, deci ear' se începu a doua candidare, în care puse în locul I. tot pe favoritul Todea, locul II. Corcheș și locul III. pe Christian, lă-

sând acum afară de tot pe alesul A. Rațiu.

Aici nu se mai făcu aclamație, ci votare, eșind ca ales Silviu Corcheș, așa că ne scăparăm de fudulul cocon Todea, care vrea să fie notar fără voia alegătorilor, numai prin părtinirea dlor și a familiei Gomboșeștilor din Vidra-de-jos.

Mulțumită și laudă se cuvine celor-ce-i zădărnicoară planul și în specie harnicilor primari din Ponorei și Vidre pentru-că dl Todea, deși e un tânăr pregătit, însă e și prea inchipuit despre sine, «*prea calcă a domn*». Nu se bucură de simpatia și încrederea poporului. D-sa ar fi bun pentru orașe mari, ear' nu pentru sate. E interesant, că deși am ales doi notari, totuși azi nu avem nici pe unul; ci notariatul îl conduce vicenotar. David Todor ca substitut. Lui Silviu Corcheș 'i-s'a predat cancelaria în seamă, dar' apoi nici A. Rațiu nu s'a lăsat pe jos, cerându-'și dela comitat să-'l pună în postul ales cu aclamațiune. Văzând mai marii această comedie pe S. Corcheș 'l-au rechemat la postul avut în Câmpeni și au ordonat cercetarea lucrului.

Ca un memento dlui Todea îi zic, că cum cugetă să fie ales aicea, când în comuna sa natală Albac n'a fost ales? Pasărea se cunoaște de pe glas și de pe pens. D-sa numai așa poate fi notar în Vidra, dacă va fi pus de mai mari ex offo, altcum nu. Ce va urma la timpul seu voiu raporta.

Un alegător.

Isprăvuri bune.*)

Murș-Ludoș, Iunie 1902.

În 1 Iunie st. n. a. c. sosind cu trenul de dimineața în Murș-Ludoș m'am dus ca să ascult și eu sfânta liturgie în biserică nou zidită. Îmi va păre bine în toată viața mea, că am făcut acest lucru, pentru-că pe lângă datorința creștinească, ce 'mi am împlinit, 'mi-s'a dat ocaziune să ved și internul bisericii și să ascult cântările liturgice cântate de corul tineretului și pruncilor de școală din M.-Ludoș. Ori-cine va contempla această sfântă biserică, nu poate alta să dorească, decât ca noi Români să avem asemenea biserică nu numai la sate, dar' chiar și la orașe mari.

Ce privește corul bisericesc conducătorul acestui cor, care este domnul Vasile Morariu, merită laudă deosebită. Cheroviul și cuminecarul, în care s'a auzit solo de o fetiță precum și celelalte cântări au stîrnit admirațiunea tuturor celor prezenți. Un ceva interesant: doi părinți cu câte 3 prunci ai lor, școlari, cântă și ei în corul tinerimei alături cu copiii lor. Toate cântările se execută pe 3 voci.

După sf. liturgie dl protopop Nicolau Solomon vestește, că examenul cu pruncii școlari se va începe la 10 ore, și se va ține în sf. biserică.

Punct la 10 ore mă prezentez și eu în sf. biserică, toți pruncii de școală, feciori 46, fete 33, curați și în vestimente de sărbătoare sînt prezenți.

Părinții lor și public numeros se adună. O fetiță în cuvinte frumoase bineventează pe dl protopop, ca președinte,

*) Întârziată din cauza lipsei de spațiu.

ear' un prunc tot în asemenea cuvinte întimpină publicul present. După o sf. rugăciune se începe examenul din istoria sacră, se continuă din catehism și se încheie înainte de amiază cu limba română. Răspunsurile precise, chiar și fluente din toate aceste obiecte, precum se vede propuse în extensiunea recerută de planul de învățământ, au fost preste așteptare satisfăcătoare. Declamațiunile rostite de elevi, feciori și fete, cu ton înalt și la înțeles erau fermecătoare, tot așa câteva cântări executate de elevi în 2 voci. Încheindu-se examenul la 1 oră d. a., li se spune pruncilor, că după amiază au să se prezenteze la 3 ore, spre a se continua examenul din celelalte obiecte. Înainte de a se depărta pruncii pe acasă, învățătorul Vasile Morariu a ținut cu pruncii înaintea bisericii exerciții corporale și de ordine, cu deosebire a escelat în formarea de coloane simple și duple, în marșul pe tact, pe când fetițele în două voci însoțeau pe elevi în marșul lor prin un cântec frumos.

La orele 3 s-a reînțep examenul cu limba maghiară și s'a continuat din matematică. Cele 4 operațiuni atât cu numeri întregi, cât și cu frângerii vulgare și zecimale au fost lucrate de elevi și clove cu cunoștință deplină și cu destertitate. S'a continuat din geografie, din istoria patriei și din constituțiunea patriei, din fizică și din igienă. Răspunsurile pruncilor din toate aceste obiecte au fost spre mulțumirea tuturor. Multă atențiune și plăcere a deșteptat în cele prezente dialogul predat de elevi: „folosul meseriașilor”. Am examinat scrisorile pruncilor pregătite pe examen și am aflat între ele multe foarte frumoase. În tecele așezate pe masa presidiului am văzut cuitanțe, obligațiuni și contracte scrise de elevi și făcute după toate formele recerute și desemnuri frumoase.

Ori și cine dintre cei prezenti, cari s'au în stare a judeca ce poate presta un singur învățător într'o școală populară cu 80—90 școlari, a putut să se convingă, că progresul dovedit de pruncii din școala românească din Ludoș, este progresul ce abia ar fi în stare a-l produce o școală cu două puteri didactice. Pe lângă toate aceste grădina școlară e în cea mai perfectă ordine, e mică, dar' împopulată cu pomi de toată specia. În școala de pomi s'au 200—300 pādureși, aitoi și frăgari. Se află bibliotecă populară, care e celită de toți țiutorii de carte din Ludoș. Drept aceea onoare și laudă domnului învățător V. Morariu, care nu numai își cunoaște chemarea se, dar' cu diligență de fer și cu abnegațiune esemplară și o și implineste.

Comparând starea lucrurilor de acum atât a bisericii, cât și a școlii din Murăș-Ludoș, cu cea înainte de venirea dlui protopop acolo, nu pot trace cu vederea a nu mai spune câte ceva. Înainte de venirea lui în parochia Murăș-Ludoș nu erau nici case parochiale, căci erau ale erezilor antecesorului seu, nici școală, încaț credincioșii solviau cele 5%, după contribuțiune la școala de stat, nu era nici biserică, decăt o băracă de scânduri umilită. Acum s'au case parochiale răcumperate cu 2200 coroane, biserică nouă foarte frumoasă, costând

30 000 coroane, școala binișor provăzută cu recuisitele de învățământ și toate pregătirile pentru edificare de școală nouă încă în acest an.

În sînul bisericii și în fruntea caselor parochiale, pe unde mai nainte a fost ocol și staul de oi, acum e un parc frumos și o grădină plantată cu pomi și viță de vie.

Încheiu cu mica observare, că pe când în M. Ludoș, acest punct însemnat de pe țermurul Murășului, dar' amenințat, presum se știe cu colonisările puse la cale, biserica și școala s'au asigurate și sub egida lor și poporul român, a cărui stare materială nu o cunosc, se va scuti în cele suflatești, de dorit ar fi totuși, ca atențiunea și grija celor mai mari să fie mereu ținută spre acest punct mai amenințat în viitor de pericolul distrugător.

Delacâmp.

Vieța păstorească în Siera-Nevada.

Turmele singuraticilor case țărănești, din părțile mai înalte ale Sierei-Nevada, (Spania de sud), constau numai din capre și oi. Îndesebî, caprele din acest ținut muntos s'au de o rasă foarte frumoasă. Ele s'au mari, sprintene și mlădioase, parte albe de tot, parte fumurii, cu brazdă neagră pe spinare. Capetele acestor animale vicioie și drăgălașe s'au înzestrate cu coarne frumoase încovoiate. Din laptele lor gros, beutura obișnuită a locuitorilor munteni, se pregătesc cașuri gustoase de formă rotundă ca a pânei; ele se usucă la aer și apoi se transportă pe cătări și măgari la negustorii din Granada. Fiecare turmă ce paște în munți, are un *Hato*, o stână.

Stațiunile acestea de păstori nu seamănă de loc cu cele din Alpi sau cu stănele din alte părți. De obicei un *Hato* constă dintr'un cort împrejmuț cu zid făcut din pietri, așezate unele peste altele, fără tencuială; înaintea cortului e vatra focului. Rar se fac și ziduri înalte, în formă circulară, cu coșuri de orengi și de soeni.

Interiorul unui astfel de *Hato* seamănă mai mult cu al unei peșteri. Chiar și peșterile s'au întrebuintate ca loc de adăpost, ca locuință, dar' numai în cazul când în imediata lor apropiere se află un isvor sau vre-un pârâu.

Întocmirea de afară a unui *Hato* corespunde cu cea dinăuntru.

Spațiul cel mai scund servește în acelaș timp și ca locuință și ca magazin în care se păstrează cașurile și gălețile cu lapte, vasele pentru pregătirea cașului, precum și cașurile pregătite. Tot așa de simplă ca locuința e vieța păstorilor. Hrana lor obișnuită, aproape zilnică, constă din legume păstăioase și de regulă din bob cules cu un an înainte. Se umple cu bob o oală mare de pământ, pântecoașă și groasă, se pune sare, ceapă, usturoiu, slănină și apă; oala se îngroapă până la buza în jăratec, se astupă cu o lespede peste care se pune spuză fierbinte și se lasă să fiarbă încet. Înainte de a se pune la masă se mai presară cu piper roșu spaniol. Rare-ori măncarea aceasta se schimbă cu un fel de amestec compus din bob și

linte. Orezul gătit cu slănină e pentru acești păstori sârmani o măncaare gustoasă, care se mănăncă numai la zile mari. Dimineața și seara, păstorii mănăncă caș, brânză sau urdă proaspătă; beutura lor e laptele de capră și apa. În apropierea fiecărui *Hato* s'au împrejmuiri sau țarcuri împletite din stuf, în cari petrec noaptea turmele. Ziua, acestea pase pe culmile și pe costișele din împrejmuiri. Când se întunecă, se aprinde un foc mare, care ține toată noaptea.

Focurile acestea, cari strălucesc în întunecul nopții din numeroase puncte de pe creasta întinsă a munților și de pe culmile dealurilor, prezintă o privilegie fermecătoare. Lângă foc stă streajă unul dintre păstori, cu pușca încărcată în mână, ca să apere stâna de lupii, ce se furizează prin împrejmuirile lui.

Afară de păstori, stănele s'au păzite și de câni, o rasă care se găsește numai în Sierra-Nevada. Câniile acestia s'au mari, puternici, cu piele groasă, netedă, de culoare cenușie-roșcată, cu coada netedă, cu urechi scurte și ascuțite, cu botul lat și cărn, cu făci puternice, provăzute cu colți ascuțiți. Ei s'au inteligenți, se dresază ușor și pot ține ori-când piept cu un lup.

Fiecare turmă are un număr anumit de păstori-servitori, cari stau sub ordinele unui mayoral sau baci. Toți păstorii din Sierra-Nevada s'au îmbrăcați din cap până în picioare în piele roșie-cafenie, și în costumele lor seamănă mai mult a bandiți decăt a păstori liniștiți și nevinovați. Fața lor arămie e încadrată de o barbă încăleată și plină; o pălărie țuguiată de pastă le acopere capul, înzestrat cu păr negru și pletos; în șerparul lor roșu ca sângele poartă un cuțit cu tăișul lung, sub șerpar poartă o cartușieră în formă unei punji, care conține 20 cartușe, lângă punjă poartă un corn cu earbă de pușcă și o punguțică cu cașe. O flintă lungă completează armamentul. Fiecare păstor mai are un suman sau coșos gros de oaie, împodobit cu găitane, o haină de mare folos, căci îl scutește împotriva vântului și a vremurilor rele. În loc de cioareci picioarele și-le învălesc cu piei neargăsite de capră, pe cari le leagă de jur împrejmurul picioarelor cu nojițe de pipirig. Ei se încălță sau cu sandale împletite pipirig sau cu opinci groase de câțiva centimetri, făcute din frânghii de cânepă. Păstorii întrebuintează locuințele numai vara, când piscurile și culmile nu s'au acoperite de zăpadă, oi cu iarbă deasă și cu buruieni. În Maiu și Iunie, păstorii își duc turmele lor mai sus în munți, unde se află stănele ou țarcurile și rămân cel mult până la sfârșitul lui Septembrie. Atunci se scoboară cu turmele; dar' nu se întorc în sat, ci se duc spre izlazurile situate în regiunile muntoase mai călduroase, de pe lângă țermurii mării și acolo petrec iarna. Fiecare țeran bogat, proprietar de oi, și fiecare sat din Sierra-Nevada își au izlazurile lor anumite, a căror folosință, precum și circulația drumurilor și pășunatul în acele izlazuri, s'au regulate prin legi străvechi.

O statistică.

(Urmare.)

Districtul Sighişoril.

Numele comunei	Popoara- ţunea	Saşi	Români	In procente	
				Saşi	Români
Archita	1334	619	351	46.4	26.3
Buda	1018	431	400	42.3	39.2
Daia-săs.	1307	711	327	54.3	25.—
Cristurul-sâsc.	953	648	283	67.9	29.6
Daneş	1571	294	1229	18.7	78.2
Fileteinic	543	501	40	92.2	7.3
Felca	310	178	132	57.4	42.6
Selăuşul-mare	1509	1104	197	73.1	13.—
Lăslăul-mare	1295	905	178	69.8	13.7
Holvileag	1017	729	255	71.6	25.4
Hendorf	1066	499	530	46.8	49.7
Keisd	2.63	1271	838	58.7	38.7
Closdorf	374	215	154	57.5	41.1
Criş	1352	593	654	43.8	48.3
Mălincrav	1441	901	433	62.5	30.—
Maniersch	522	456	63	87.3	12.—
Hetur	1214	634	524	52.2	43.1
Mehburg	882	502	308	56.8	34.9
Mojna	799	522	271	65.4	33.9
Nadeşul săs.	1514	887	449	58.5	29.6
Neithausen	541	334	190	61.7	35.1
Neudorf	994	655	333	65.8	33.4
Beşea	854	579	207	67.5	24.2
Prod	588	453	126	77.—	21.4
Radoş	723	455	162	62.9	22.4
Rudeu	547	385	79	70.4	14.4
Şais	1272	680	568	53.4	44.6
Sighişoara	10868	5462	2800	50.2	25.7
Apold	1239	651	570	52.5	46.—
Vulcan	232	190	38	81.8	16.3
Senărauş	1221	1092	108	89.4	8.8
Zuckmantel	983	672	274	67.7	27.8

Districtul Şeicei.

Apesdorf	1080	372	695	34.2	64.3
Agârbiciu	1216	529	671	43.5	55.1
Basna	1456	927	515	63.6	35.3
Bolcăcin	1499	1056	392	70.4	26.1
Boian	1937	309	1384	15.9	71.4
Mănerade	1068	652	403	61.—	37.7
Ighişdorf	1216	540	571	44.4	46.9
Frăua	1519	754	727	49.6	47.8
Proştea-mare	1437	949	232	66.—	16.1
Haşag	1090	478	602	43.8	55.2
Blăjel	1661	204	1290	12.3	77.6
Proşteţa	500	355	139	71.—	27.8
Şeica-mică	1867	1257	603	67.3	32.2
Husmên	1421	579	462	40.7	32.5
Mardeş	653	324	319	49.6	48.8
Roş	498	209	282	41.9	56.6

Cinstea Ţiganului.

— SNOAVĂ. —

După-cum v'am spus şi altă dată, când cătai Ţiganul era la masa cumătrului; se nu credeţi însă că stătea toată ziua, — de frică să nu-l pună la treabă. Când era asupra mesei, numai ţopic şi Ţiganul venea; cum se ridică masa, Ţiganul era grăbit.

Nea Abreţa, cumătrul Ţiganului, care era cu dare de mână, se deprinsese cu obrăsnicia Ţiganului.

Într-o zi era vremea mesei şi Ţiganul nu venea!... Cumătru seu atătă la masă. Crezând că de bună seamă Ţiganul trebuie să fie bolnav, plecă spre căsicioara lui să vadă ce 'i-s'a întâmplat.

Când ajunse la el, ce să vezi: masă mare taică!... Ţiganul de cu seară furase un purcel; şi acum îl făcuse parte fript şi parte cu varză bună, — ştii coela cum face Ţiganul când dă de belşug pe degeaba.

Numele comunei	Popoara- ţunea	Saşi	Români	In procente	
				Saşi	Români
Şeica-mare	1593	629	749	39.4	47.—
Sân-Mărtin	656	502	136	76.5	20.4
Sân-Mihaiu	1127	354	448	31.4	39.7
Motişdorf	793	656	129	85.2	16.2
Petrifalău	415	279	130	67.2	31.3
Salea	721	429	276	59.5	38.2
Cinadie	1857	591	1201	31.8	64.6
Şoroştin	1315	352	866	26.7	65.8
Şona	1427	1110	269	77.7	18.8
Sidva	1362	1044	254	76.6	18.6
Tătêrlău	1096	212	782	19.3	71.3
Velţ	1112	421	651	37.8	58.5
Vurumloc	1268	717	540	56.5	42.5

(Va urma.)

Despre dări şi aruncuri.

(Urmare.)

Datorinţa de muncă publică a comunelor (Art de lege I. 1890) e de două feluri: cu carul şi cu mânila. Proprietarii de vite sunt datori să lucreze cu carul, cei-ce n'au vite cu mânila. După fie-care vită de tras se lucrează pe an cel mult două zile, astfel încât, că şi dacă foloseşte proprietarul de lucru 3 sau 4 vite, se socoteşte ca şi când ar fi lucrat cu două.

Proprietarii de case din comune, fără considerare, că au una sau mai multe case, au să facă pe an cel mult 4 zile, cei-ce au case de piatră sau cărămidă cel mult 6 şi pentru fiecare etagiu dela casă încă 2 zile de muncă. Locuitorii, cari şed în case străine, fac 1 zi de lucru.

Membrii familiei, fie independenţi sau ba, au să facă 1 zi de muncă cu palmele, dar' aşa că fiind într-o familie mai mulţi ca trei membri, o familie nu are să facă mai mult de trei zile muncă cu palmele.

Ori-cine îşi poate lua locuitor, care să facă lucrul pentru el.

Dacă 'şi perde cineva fără vina lui vitele, munca publică o poate face cu palmele.

De munca cu palmele sunt scutiţi cei-ce n'au ajuns încă la starea de 18 ani şi au trecut de 60 ani, apoi femeile (dacă trăesc în gospodărie cu bărbaţi, trebuie să facă acestia munca pentru ele); scutiţi mai sunt preoţi, dirigătorii de stat, municipali şi comunali, învăţă-

torii, oficerii, funcţionarii, militarii şi servitorii (cu membrii familiilor lor), apoi gendarmerin şi gardiştii de vamă, păzitorii dela tren, temniţe, şi păzitorii de câmp şi pădure în ce priveşte persoana lor proprie.

De munca cu vitele sunt scutite vitele erarului militar, ale postei, ale preoţilor (la acestia numai vitele, cu cari se ajută să-şi implinească slujba în filiale), apoi caii persoanelor numite în alineatul premergător şi caii militari imprumutaţi dela erar, dar' numai până când vor fi cumpăraţi de cel-ce 'i-a procurat. (Va urma.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultura prunilor.

Ca mai în toate afacerile noastre economice, aşa şi în ce se ţine de cultura pomilor, dar' mai ales în aceea ce se ţine de a prunilor, America ne-a luat pe dinainte. Nu le-au ajuns Americanilor cu aceea, că ne-au bătut mai pe toate pieţele europene, ba chiar şi aici acasă la noi, cu carnea lor, conservele de carne, unsoarea, tot felul de maşinării şi mărfuri industriale, acum au venit ca să ne facă concurenţă chiar şi cu prunele lor uscate. Acesta dovedeşte din destul, că ei progresează mai pe toate terenele cu paşi uriaşi, pe când noi Europeanii pe unele stăm pe loc, de nu cumva dăm îndărăpt ca racul

— Unul dintre ramurile laterale cele mai de preţ în economie, dar' cu deosebire în cultura pomilor, este fără îndoială şi cultura prunilor. Cultura acestora nu recere nu ştiu ce cunoştinţe adânci, ca să nu le poată înţelege şi economii nostri mai de rînd, dovadă, că cei bătrâni, pe multe locuri, cultivau prunii pe întinderi mai mari şi aveau în fiecare an roduri îmbelşugate. Noi cei de astăzi se pare că pe unele locuri nu mai voim să călcăm în urmele celor bătrâni.

Scriitorul acestor rânduri cunoaşte mai mult grădini şi pometai de pruni de pe marginea viilor, la câteva comune din apropiere, unde prunii puşi de ce

— Sănătate şi bună-masă, cumetre, zise Nea Abreţa.

— Mulţumesc dumnila mei cumetre.

Nea Abreţa deşi avusese acasă peşte şi nişte lapte cu mămăligă, dar' varza şigănească cu grăsime în ea, precum şi mirosul fripturei ce sta rumenă îl ispiteau avan, — ar fi îmbucată şi el de două trei ori.

Dar' Ţiganul nu-l poftea.

— Ei cumetre, ştii de ce am venit?

— Ştiu, dacă mi-'i spune, — 'şi-o fi mirosit a friptură.

— Ba zău nu cumetre, ştiind că vii regulat la masă, am crezut că azi eşti bolnav ori ai păţit ceva.

— Ba mulţumesc lui Dumnezeu, sunt bine (şi Ţiganul îndopa mereu), da ia din masă, — zise Ţiganul cu glasul domol şi făcând o cam pe supăratul.

Cumătrul se apropie de masă, deşi cam cu inima îndoită.

Ţiganul însă, crezând că cumătrul seu va fi ca şi el lacom la masa altuia, îi zise:

*Te potesc, că mi-'i ruşine,
Dar' tu nu fii porc de câne!*

Teatru sătesc.

PĂCALĂ ARGAT

comedie în două tablouri

de N. Rădulescu Niger.

(Urmare.)

TABLOUL II.

Scena reprezintă ograda lui moş-Stătos. În dreapta poloboace şi unelte pentru dogărie.

În stînga, o laviţă, sub un copac. O depănitoare, o furcă cu caerul şi cu fusul în caer. Alt copac.

În fund gard cu poartă şi porţişă la drum.

SCENA I.

Păcală, apoi Pricolici.

Păcală (c'un ciocan şi c'o daltă în mână). Ci-că să defund boloboacele..

bătrâni s'au uscat și nimicît pe încetul și dacă nu cumva n'au eșit din rădăcina lor vre-un vlăstar mai tîner, ca să ocupe locul celui uscat sau tăiat, trupina aceea a stat mult timp rinjită în arșița soarelui, până-cînd în cele din urmă de rușine s'a ascuns și ea în pămînt. Așa de nepăsători sînt unii din cultivătorii noștri de pomi, încît nici grădinile și pometurile rămase lor dela cei bătrâni, nu mai voesc să le susțină în starea lor de mai înainte.

Sub astfel de împrejurări nu-i mirare apoi, că pe zi ce mergem crește tot mai mare numărul acelor economi, cari se plîng, că nu o mai pot duce aici acasă așa cum au dus-o cei bătrâni, ci sînt siliți să meargă la Americă. — Nu zău, că cei bătrâni au trăit mai simplu și n'au făcut atâtea datorii, ca noi cei de astăzi, cari avem mai multe trebuințe închipuite, decît firești.

Prunul iubște locurile mai deschise de pe văi și coaste, unde pe timp de iarnă este încălțat ferit de gerurile și curențele prea reci de aer. Pămîntul în care îi priește mai bine prunului trebuie să fie gras, umed și nu prea îndesat. Ținutul să fie cât mai bogat în abori pe timpul zilei, ear' peste noapte îi place să aibă rouă îmbelșugată.

Prunul se prășește mai cu seamă prin răsădire și din sîmburi. Sîmburii trebuie sămănați toamna, îndată după ce se depărtează partea cărnosă de pe ei. Unii adună sîmburii de prune într'o groapă și apoi îi acopere cu var netins și pămînt și în starea aceasta îi lasă până primăvara, cînd varul le mai roade încălțat scoarța lor cea tare și astfel se seamănă apoi în straturile anume pregătite. Cine însă vrea să prășească pruni mai buni și sănătoși, acela trebuie să-i altoiască cu mugurul dormitând, adecă prin Iulie și August.

La început, până-cînd adecă prunul se mai întărește, trebuie îngrijit ceva mai cu deădinsul. Nu trebuie lăsați vlăstari prea mulți la coroană, căoi prin aceea numai ajutam de se încuibă în el încă până e tîner tot felul de fluturi de pomi, cari își depun oușele acolo. Nu trebuie suferiți asemenea vlăstari nici

pe la rădăcina lui, de oare-ce aceea încă îi sug o parte din nutrețul lui și în cele din urmă îl fac de piere cu totul. Afară de acestea prea mulți vlăstari la trupină și coroană mai împedecă și străbateră luminei și a căldurii, cari sînt două isoare de neapărată trebuință pentru creșterea și rodirea lor.

(Va urma).

De-ale meseriașilor.

(Urmare).

În ce privește starea clasei noastre, din raport reese, că în Sebeș sînt:

a) *elevi* 61, aplicați la 14 ramuri de meserii, și anume: cojocari 14, ciobotari (cismari) 18, pantofari 7, franzelari 4, butnari și zidari câte 3, tîmplari, rotari, fauri și comercianți câte 2, hornar, lăcătuș morar și cărnățar câte 1;

b) *sodali* 28, de 12 ramuri de meserii, și anume: cojocari 6 (Simeon Androne, Ioan Crăciun, Avram Dopan, Ioan Herlea, Daniil David și Nicolae Oprea), cismari 6 (Avram Radu, Dumitru Bedeluș, Ioan Recian, Ioan I. Moga, Ioan Pușcaș și George Indrășel) pantofari 4 (Ioan Stricat, Nicolae Stricat, Ioan Moga și Simeon Lupșe), tîmplariu 1 (Avram Avram), lăcătuș 1 (Iuliu Muntean), butnar 1 (Ioan Muntean), franzelari 3 (Ioan Sîrbu, Petru Moga și Ioan Postescu), rotar 1 (Ilie Săcaș), fauri 2 (Nicolae Impărat și George Savu), săpar 1 (în fabrică de sape — Nicolae Tincu, comerciant 1 (Pompiliu Săbăduș), tăbăcar 1 (Alexandru Ionescu);

c) *măestrii* 30, de 10 branșe, și anume: comercianți 5 (Victor Săbăduș, firma Iosif Onișiu, Petru Ursu, Mațeu Muntiu și David Popovici), rotar 1 (Ioan Bojiță), ciobotari 4 (Nicolae Besoiu, Stefan Besue, Ioan Stanca și Petru Gavrilă), pantofari 3 (Darius Stricat, Simeon Deac și Ioan Suhastru), butnari 2 (Ioan Tecău și Daniil Opincar), cojocari 10 (Dumitru Savu, Isidor Opincar, Ioan Reștea, Petru Muntean, Simeon Lupșe, George Radu, Petru M. Opincar, Dumitru Popa, Nicolae Brînză și Nicolae Sîrbu), croitor 1 (Romul Paraschiv), măcelari 2 (Petru Androne și Ioan Sîrbu), faur 1 (George Oprea), văpsitor 1 (Georgiu Stefan).

Numărul total al comercianților și meseriașilor a fost deci de 119.

Se constată, că pentru împrejurările de acolo sînt suficienți numai cojocarii, cismarii și butnarii, încolo e lipsă în toate branșele încă de măestri, sodali și învățacei. Cu deosebire rentabil ar fi acolo pentru câte un măestru mäsariu, lăcătuș, curelariu, *pălărieriu*, zugrav, strugariu, cuțitariu, peptenariu, sitar, *croitor bun*, franzelar, friseur, tipograf, hotelier, tăbăcar, cărnățar și vre-o doi-trei comercianți.

În raport se spune mai departe, că măestrii noștri trăesc, între împrejurările de acolo, multămitor.

Drept cauze, pentru cari meseriașii nu progresează după-cum ar trebui, sînt indicate: 1. Prea puțină școală. 2. Starea slabă materială de-a casă (dela părinți), și 3. Lipsa spriginului cuvenit atît de cătră poporul nostru, cît — ce e mai trist — și de cătră clasa cultă românească.

Pentru delăturarea acestor rele, reuniunea află ducătoare la scop următoarele mijloace:

1. Să se îmbrățișeze meseria și comerțul de copii cu mai multă carte; să se înființeze în fiecare oraș reuniuni de meseriași și comercianți, al căror scop să fie pe lângă ajutorarea materială și *ridicarea intelectuală și morală* a meseriașilor și comercianților români.

Tot spre acest scop află indispensabilă înființarea unei foi speciale a meseriașilor și comercianților noștri.

2. Pentru ridicarea materială să se lucreze într'acolo, ca la meserii și comerț să se dedice copii din familii cu stare materială mai bună; ear' pentru împrejurările actuale recomandă *înființarea unei societăți (bănci) pe acții* a tuturor măestrilor și comercianților români din țeară, la care să participe fiecare cel puțin cu 2 acții à 100 cor. — Ajutorul pe lângă buna garanță să 'i-se poată acorda în suma întreită. (?) — Pe lângă societatea aceasta află de bun *un consorțiu de marfă* din toate branșele, la care măestrii români să poată lifera marfă în cas de lipsă până la o anumită sumă spre vînzare cu preț scăzut; consorțiul să aibă marfă brută din diferite ramuri, pe care să o poată procura măestrii dela acel consorțiu. Un mijloc apoi pentru îmbunătățirea materială a meseriașilor află și în *combaterea luzului*, ce pare a prinde rădăcini între sodali și măestri, atît în îmbrăcăminte, cît și în vieța casnică.

Și asta-i treabă... M'am tocmît grădinar... Da fiindcă la deal de grădină e via... și dogăritul intră în grădinărie... (șezînd) Da parcă-s cam ostentit... Eaca-i muncă să iei ciocanul în mână...

Pricolici. Bună vremea, Păcală... Da ce faci?

Păcală (ou cerbicio). Fac treabă, dascăle, e hei! Da cum socotești d-ta! La noi e casă de om cu rînduială și hărnicie... Muncesc din greu... (ștergîndu-și fruntea). Nu mai pot de ostentit...

Dascălul. Poloboace de vin, de varză, de murături... balerci de rachiu...

Păcală. Măre, de toate eaca... Nu mai știu ou care să isprăvesc... că de început... e-hei!... (lasă ciocanul și dalta).

Pricolici. Să 'ți spui atunci mai degrabă... M'a trimis părintele, oi că mâine e Sămbătă, să nu uite moș-Sfătos de coliva dela țintirim.

Păcală. 'I oi spune dascăle... da de făcut cine-o face?

Pricolici. Apoi... o face preoteasa, numai să-i trimită de azi grău nora lui Moș-Sfătos...

Păcală. Așa? bine...

Pricolici. Moș-Sfătos nu-i acasă?

Păcală. S'a dus călare pe o cioată, că are să umble valea toată și să întoarce pe jos, că-i loc băltoș...

Pricolici (rîzînd). La păcălitură se cade oinște, mă Păcală... Nu m'ei lăsa în grădină să iau o basma de perje...

Păcală. Da cum nu, dascăle... Ori a da Moș-Sfătos, ori eu, vad nu se face, dar în dar rămâne...

Pricolici. Mulțumesc... Eaca mă și duc...

Păcală. Cam pe scuturate, dascăle, că-s mai dulci, și nu-i primejdie să încaroi prea tare basmau...

Pricolici. Cum 'mi-a fi mai la îndemână... că asta caută omul...

(trece pe după poloboace și ese).

SCENA II.

Păcală, apoi *Mirea*.

Păcală (pe glas de cântec).

Tece inima călare
Ou desagii la spinare...
— Und'eei inimă așa,
Singurică, singuria?...

Mirea (întrînd) Zi-i Păcală... Zi-i...

Păcală (ridicîndu-se și apucînd ciocanul). Gura zice, mâna face... Una cere și alta-i dă... Ca să fac două treburi de-odată...

Mirea. Care va să zică... te-ai apucat de muncă ou temeiu?

Păcală. Știi... mă doare pe la încheeturi de hărnicie... Da nu mă vaet... că murgu-i tîner: n'aruncă din cap căpăstrul...

Mirea. Eaca vezi, mai semeni a om de cînd faci ou oamenii...

Păcală. Sămănam eu și mai înainte, da n'avea cine să mă vadă și cine să mă laude...

3. Poporațiunea română se spriginească pe meseriași și comercianții săi, ear' acestia să lucreze și lifereze marfă bună căci numai mulțumind pe mușteriu vor pute conta la spriginul lui.

Ca pedecă a înaintării meseriașului nostru se amintește și împrejurarea, că după 2—3 ani de muncă ca sodal meseriași se însoară, și caută a deveni măestri, fără a ave mijloacele de lipsă pentru purtarea meseriei, fără a cunoaște lumea.

(Va urma).

I. Apolzan,
notar.

Însoțire de credit sătească sistem Raiffeisen în Armeni.

Duminecă la 7 Septembrie n. c. petrecând dnii *Vic. Tordășianu*, funcționar consistorial, *Dr. Vasile Dan*, avocat, și *Ioan Silaghi*, oficial consist., în comuna noastră, frunțașii de aici, în plină cunoștință a foloazelor, ce însoțirile le au pentru poporațiunea sătească — au luat hotărîre de a alcătui o însoțire de credit sătească sistem Raiffeisen. Dl *Tordășianu*, pe care îl cunoaștem ca bun muncitor în daraveri țărănești, la dorința generală ne-a vorbit despre însoțiri. Descriind biografia nemuritorului primar Raiffeisen, — ni-l prezentă ca pe un vrednic model pentru primarii noștri. Întreagă cartea lui nu cuprinde decât învățături scoase din filosofia poporului dela țeară și bine ar fi, ca întreagă această filosofie să străbată prin toate sătulețele noastre. Acest lucru acum e cu atât mai cu puțință, cu cât fostul membru al comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, mult regretatul *Dr. Aurel Brots* ne-a dat în mână compendiul lui Raiffeisen în traducerea română și pe lângă aceasta, acestui mult regretat revine meritul de a se fi alcătuit la noi primele însoțiri de acest fel. După ce ne-a spus rezultatele îmbucurătoare, la cari a ajuns poporațiunea din comunele, în cari avem însoțiri sătești — s'a purces la înscrierea membrilor. La însoțire s'au înscris aproape 40 frunțași, cari constituindu-se au ales de president pe *Vasile Bratu*, cleric absolvent; vice-pres: *Ioan Munteanu*, ec.; membri

în direcțiune: *George Giurgiu*, *Teodor Bratu* și *George Luca*, ec.; casnar: *Nicolae Cindrea*, ec., sub garanția lui *Toader Buț* și a *Marei Cindrea n. Buț*. În consiliul de supraveghere au fost aleși: president *Nicolae Neamțu*, înveț. pens., vice-pres.: *George Opriș* al *Rachilei*, ear' de membri: *Dămian Ganea*, *Nicolae Belescu*, *Vasile Opriș*, *Vasile Rosca* și *Petru Vasile I. Vasile*. Intre hotărîrile mai de oăpetenie ale adunării generale constituante se numără: concesiunea dată direcțiunii de a contrage dela alte bănci în cont curent un împrumut de 4000 cor.; membri nu pot contrage împrumuturi decât până la 200 cor., deponenților li se solvesc 5% interese după depunerile lor etc.

Esposiția industrială din Sibiu.

Precum s'ntem informați comitetul aranjator al esposiției, ce se va deschide în 19 Octombrie n. a. c. în orașul nostru, lucrează cu mult zel pentru ca esposiția să aibă reușită deplină.

Astfel între altele a trimis un apel oătră mai multe reuniuni de căntări pentru a-și da concursul la aranjarea unui concert popular cu ocaziunea esposiției, ear' pe mâne (Duminecă) comitetul a invitat pe doamnele și d-șoarele din loc la o consfătuire, ce se va ține în saleta dela »Gesellschaftshaus« la 3 ore d. a.

De asemenea și publicul atât din Sibiu, cât și din afară chiar și străinii, manifestă mare interes față de esposiție, însinuându-se din toate părțile cu obiecte, menite a fi espuse. Din unele părți au sosit deja mai multe transporturi de obiecte, mai ales țesături și lucruri de mână de toată frumseța și demne de a fi espuse vederii publicului.

Dar' pe când cu bucurie constatăm interesul cel mare al unora față de esposiție, pe atât de altă parte cu mare regret aflăm, că în unele comune aproape nimic nu s'a făcut în scopul colectării de obiecte pe seama esposiției, deși s'au trimis mai pretutindenea apeluri în acest scop. Rugăm și noi pe oărturarii și frunțașii din comunele noastre să facă ceea-ce până acum din diferite cause au întrelăsat, căci prea târziu nu este.

Precum aflăm la comitetul dirigent s'au trimis din parte onorabilelor direcțiuni ale institutelor de credit și economii »Lugojana« din *Lugoj* 10 cor. și a »Reuniunii de împrumut și păstrare din *Ilva-mare*«, 10 cor.

— 18 Sept. c.

Apelul domnilor *Demetriu Comșa* și *Victor Tordășianu* pentru esposiția industrială a aflat viu răsuneț în inimile acelorora, cari au durere pentru poporul din care fac parte și prin urmare și interes pentru progresul aceluia în cele industriale și economice, singurul izvor de bună stare al poporului nostru.

Dovadă, că vocea vrednicilor conducători nu a răsuneț în pustie, s'nt dese anunțuri de participare la esposiție, precum și sumele frumoase menite pentru premiarea celor mai vrednici dintre esponenți. Onoare comunelor și băncilor noastre, cari prin premiare vreau să răsplătească munca și să mărească emularea esponenților.

Rășinarul, în al cărui pământ odihnește »Marele Andreiu«, a ținut și de astă dată să-și facă datoria. Reprezentanța comunală a votat suma de 60 coroane pentru trei premii, cari au să fie conferite unor lucrări demne de premiat, în prima linie din Rășinari.

Presidenta reuniunii femeilor din loc, doamna *Aurelia Goga*, conchemând comitetul reuniunii și espunând scopul esposiției a invitat pe membrii prezenți a participa în mod activ la esposiție, și a se constitui într'un comitet, care să ia angajamentul de a colecta obiecte pentru esposiție.

Comitetul s'a constituit în modul următor: Presidentă d-na *Aurelia Goga*, membri în comitet: doamnele *Magdalena B. Dancă* și *Paraschiva Șerban Cioran*; d-șoarele *Constanța M. Lungu*, *Elena A. Bratu* și *Claudia I. Goga*; domnii: *Iosif Goga*, paroch, *Maniu Lungu*, învățător, *Șerban Cioran*, învățător, *Teofil Caliman*, învățător.

Comitetul ales e compus de așa, că ne îndreptățește a crede, că fiecare din membrii aceluia va face tot posibilul ca vrednicia noastră comună vrednic să fie reprezentată la esposiție.

Lotos.

Din comuna *Mag* (lângă *Seliște*) ni-se scrie: Drept rezultat al apelului cald, adresat primăriei noastre de dnii *Dem. Comșa* și *Victor Tordășianu*, în cauza esposițiilor industriale, ce se vor aranja de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, în frățească înțelegere cu aceea a meseriașilor români — vă relatez, că primăria cu considerațiune la multele neajunsuri de care suferim, n'a putut vota decât suma de 10 cor. pentru premii. Doamna *Eutemia Vlad n. Pipos*, preoteasă, s'a pus în fruntea femeilor din comună și însoțită de *Ana Savu Sasu*, *Maria E. Secolean*, *Maria I. Oana*, *Maria I. Sasu*, conscriu și aleg lucrurile de spus. Parochul nostru dl *Alexandru Vlad*, bun și destoinic stupar, lucrează la o oăpniță de ourpên cu lădițe de trecere pentru fagii umblători. Astfel ținem și noi măgenii să fim reprezentați la esamenul public, ce se va da în ramul industriei noastre.

Mirea. Moș-Sfătos e acasă?

Păcală. Ba par'o'a apucat la moară...

Mirea. Să macine pe vremea asta?

Păcală. Ba să scoată niște piei de bou, că le-a pus în bătaia apei dela scoc...

Mirea. Mă, lasă păcăliturile, mă...

Păcală. Dacă l-ar mai durea vătămătura, ar fi...

Mirea. Da ce? l-a durut ear'?

Păcală. Cât p'aoi să se ducă pe ceea lume... de nu eram eu să-i dau lapte de pasere măeastră...

Mirea... (supărat). Taoi naibei, că nu mai e de traiu cu d-ta.

Păcală. Și nu știu carte!... dar încă să știu!... (dă cu ciocanul într'un poloboc). Ia să m'apuc de lucru...

Mirea. Ascultă...

Păcală. N'am vreme... Da du-te în grădină și spune dascălului...

Mirea. Care dascăl.

Păcală. Pricolici... că unu-i în sat... Când cântă »Doamne miluește«, îți vine să te prinzi în horă.

Mirea. Și ce face dascălul în grădina lui Moș-Sfătos.

Păcală. Stringe perje... să oblojească la copite eapa părintelui că are dalac...

Mirea. (supărat) Du-te 'ncolo... gu-reșule!

(Un glas de femeie îl strigă).

Păcală. Eacă mă duc... (aleargă), Valeu, multă treabă... (ese).

(Va urma).

GLUME.

Logică femeiască.

Un indiscret întreabă pe o d-nă mai trecută ceva:

— Ce vîrstă aveți?

— Ce vîrstă am?... Dați-mi voe să socotesc... M'am căsătorit la 17 ani... bărbatul meu avea 30. Dînsul are acum indoit, prin urmare și eu deasemenea. Deci am 34 ani!...

În aceeași cauză ni-se comunică din Câmpeni (Munții-Apușeni), că la stăruința dlui Teodor Orlea, contabilul băncii »Doina«, mai mulți ciubărari din partea locului lucrează cu diligență la unele donicute de toată frumusețe. Asemenea măestrii din localitate se pregătesc și ei cu lucrări pentru expoziție.

Tot pentru expoziție a intrat la comitetul dirigent al expozițiilor suma de 30 cor., dăruită de onorabila direcțiune a institutului de credit și economii »Hășegana« din Hașeg.

Se aduce la cunoștință publică, că *expoziția industrială* ce »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului« aranjează împreună cu »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu« se va deschide în *Dumineca din 19 Oct. n. la 11 ore a. m.* în sala cea mare dela *Gesellschaftshaus* și va sta la dispozițiunea publicului până în *Dumineca din 26 Octomvrie n. 1902 la 11 ore a. m.*, când se va face închiderea solemnă precum și împărțirea premiilor.

Cu privire la obiectele de expus pentru orientare ne luăm voce a da următoarele indicațiuni:

1. a) Se primesc tot felul de obiecte de industrie de casă, (țesături, cusături, covoare etc) lucrate de femeile noastre.

b) Este de dorit și vor avea întâietate *costume întregi* (îmbrăcăminte bărbătești și femeiești), cari să reprezinte *portul original* obișnuit din vechime în comuna respectivă.

Deasemenea vor fi binevenite obiecte de industrie casnică, cari sînt pregătite de țeranii, cari nu sînt meșterisși de profesiune. Aici aparțin tot felul de unelte și zoule folosite în economia casnică atât pentru bărbați cât și pentru femei.

c) Obiecte din industria profesională (diferite meșerii).

2 Obiectele de expus sînt a se trimite la adresa »comitetului aranjator« al expoziției în Sibiiu (Nagy-Szeben) *din 10 până cel mult în 15 Oct. n. c.* Speșele de transport le suportă exponențitul; comitetul aranjator ia însă răspundere pentru păstrarea în bună regulă a obiectelor incurse.

3 Fiecare obiect de expus are să se provadă cu șidulș, ce va purta numele complet, caracterul, (măiestru, caldă, învățacel etc.) și locuința exponentului, și eventuala indicațiune că obiectul respectiv e de vânzare (în care caz să se indice apriat și prețul), se dăruiește comitetului aranjator pentru întemeierea unui muzeu industrial, etc.

Despre festivitățile împreunate cu expozițiunea precum și despre eventualele dispozițiuni ulterioare se vor da amănunțu la timpul seu.

Sibiiu, în 17 Sept. n. 1902.

D. Comșa, V. Tordășlanu,
pres. reun. de agr. pres. reun. mes. rom.

T. Popoviciu,
secr. gen.

SFATURI.

Sămënța de varză. Dl învățător Ungureanu din comuna Retezu, județul Mehedinți, a făcut următoarele observațiuni asupra obținerii sămënței de varză:

La finele lui Octomvrie se smulg din ogor căpățanele cele mai mari și mai frumoase, se curăță bubele după picior cu cușitul și se pun căpățanele pe pământ în pivniță. În Noemvrie când începe să dea gerul, se fac gropi la locul definitiv depărtate una de alta de 60 cm., se iau căpățanele din pivniță, se unge cu baligă proaspătă de bou piciorul fiecărei căpățâni, ear' căpățâna întregă se acopere cu un strat de baligă tot de bou și în fiecare groapă se pune câte una; astfel ca partea de jos a căpățânei să fie în nivel cu solul, se trage pământ mărunt pe lângă piciorul verzii și se calcă bine. Căpățâna s'acopere cu un strat de pământ mărunt, formând fiecare un bilon conic. Aici să asigură căpățanele pentru iarnă.

Primă-vara, până la 15 Martie, când lujerul începe să apară d'asupra bilonului, acesta se risipește și se înlătură frunzele în descompunere.

Dela 15 Aprilie înainte se distrug buruienile de pe lângă căpățâni și se leagă lujerii pe haraci spre a nu fi ruși de vânt. Așteptăm acum momentul coacerii, când se culeg lujerii împărțindu-se în două categorii: 1) Cei din centrul sau vârful și 2) cei laterali, adică cei din jurul celor dintâiu: astfel avem două calități de sămënță.

Sămënța din lujerul din vîrf ne va da în viitor căpățâni voluminoase și cea scoasă din lujerii laterali ne va da căpățâni mai mici.

Pentru lipit spărturile la vasele de lemn. După-cum se știe vasele de lemn și indeosebi bușile, butoaiele, vedrele și alte lucruri capătă une-ori crăpături și găurele. Un oleiu foarte trainic dobândim, dacă topim împreună într'un vas, pe cărbuni aprinși și anume: 6 părți unsoare de porc (untură), 4 părți de sare și 3 $\frac{1}{2}$ părți de ceară, adăugînd în urmă 4 părți cenușe cernută de lag. Oleiul astfel gătit se aplică în stare caldă. Prisoșul se păstrează la un loc uscat, într'o sticlă sau altceva. Pentru a-l putea întrebuița, ajunge să-l încălzim mai întâiu. Crepăturile se pot astupa și cu un amestec din 2 părți seu, tot atîta ceară și o parte praf de marmură. La crepăturile mai mici se poate aplica chiar și numai seu, care se presară cu ciment mărunt.

Știri economice, comer. industr. jurid

Premii pentru împăduriri va da ministrul de agricultură și în anul acesta. Premiile, 2 de câte 1000 cor., 2 de câte 800 cor., 2 de 600 cor., 3 de 500 cor., 3 de 400 cor., 3 de 300 cor. și 3 de 200 cor. se vor da celor-ce au împădurit coaste și peste tot locuri espuse să fie splălate de apă. Pot concura la premii proprietari și comune bisericesti, civile și urbariale, cari n'au primit ajutor dela stat și au împădurit cel puțin într'un loc 25 jug. cat (premiile cele mari) sau cel puțin 10 jug. cat. în unul sau două locuri.

Pretensiunile de asigurări se prescriu după un an, chiar dacă s'ar fi convenit în contractul de asigurare pentru un termen de 5 ani.

Budgetul orașului Sibiiu pe anul 1903 e la intrate cu 682.192 cor. 11 bani, la eșite cu 734.375 cor. 71 bani. Deficitul de 52.183 cor. 60 bani se va acoperi prin un arunc comunal de 12%.

Raport economic în Austria. Recolta bucatelor e peste tot mulțumitoare. Orzul a suferit din cauza timpului rece. Ovășul e mijlociu. Cucuruzul a suferit din cauza secetei, dar' se poate îndrepta. Cartofii putrezesc în unele locuri. Napii de zahar au rămas înapoi. Viile stau bine numai în Tirolul-de-sud. Poame sînt puține. Sămënăturile de toamna au întarziat.

Starea cucuruzului în America s'a înrăutățit din cauza frigului.

Producțiunea ferului brut în Germania. În luna lui Iulie 1902, după constatările statistice, producțiunea ferului brut în toată Germania (cu Luxemburgul împreună) a fost de 705.921 tone contra 649.539 din luna corăspunzătoare a anului precedent.

Dela începutul anului 1902 s'a produs total 4.719.697 tone contra 4.603.319 din anul trecut. Deci față cu anul trecut e un spor de 116.379 tone adică 2.53 la sută mai mult.

FELURIMI.

Lunile Iuliu și August au amîndouă câte 31 zile. Cauza e următoarea: Luna August era la Romanii cei vechi-cari începeau anul cu Martie, a șasa și se numia Sextilis. Avînd împăratul August mult noros în luna aceea, senatul au numit-o după numele lui. Fiindcă luna Sextilis avea numai 30 zile, ear' luna Iulie, numită după Iuliu Cesar, avea 31 zile, lingușitori senatori s'au grăbiț să mărească și luna lui August cu 1 zi.

Mortalitatea oamenilor. În fiecare an, după-cum spune o statistică, mor aprorimațiv 33 milioane de oameni pe fiecare zi, asa dar' 93.533 pe oră, 3730 pe minut, 62 la fiecare secundă.

Durata mijlocie a vieții omului este calculată asupra însregii populațiuni a pământului cam de 35 ani. Trebuie însă să facem observațiunea, că nu avem nici o cunoștință asupra duratei vieții a unei mari părți din populațiunea pământului.

A patra parte din oameni mor înainte de vîrsta de 7 ani, jumătate înainte de 17. Dintre 100.000 persoane numai una singură ajunge la vîrsta de 100 de ani. Aceeași statistică de mai sus spune, că dintre 100 de oameni, cari ajung la vîrsta de 70 ani, 43 aparțin preoțimel și politiceii, 40 agriculturii, 39 din clasa muncitoare, 32 din armată, 23 fac parte dintre advocați sau ingineri 28 profesori și numai 24 medici.

CRONICĂ.

Oferte benevole pentru înmulțirea fondului catedralei. Pentru înmulțirea fondului catedralei au mai intrat la consistorul de aici următoarele oferte:

Dela dl Alexandru Lebu din Sibiu	cor. 1000
Dela dl Ioan Broju, preot militar în Sibiu	> 600
Dela dl Moise Lazar, asesor consistorial	> 500
Dela dl Ioan Tipeiu, protopresbiter emerit în Sebeșul-Săseșc	> 400
Dela dl Ioan Căndea, protopop în Avrig	> 300
Dela dl Sergiu Medean, protop., Sebeșul-Săseșc	> 300
Dela dl Zevedeiu Murășan, paroch în Sebeșul-Săseșc	> 150
Dela dl Avram Păcurariu, paroch în Lanorâm	> 100
Dela dl Nicolae Cărpinișan, paroch în Râhău	> 100
Dela dl Ioan Flores, paroch în Râhău	> 100
Dela dl Ioachim Cărpinișan, paroch în Călnic	> 100

Preotii din tractul Sebeșului nu numai că au grăbit a-și oferi ajutorul pentru edificarea catedralei, dar' au mai luat și decizia ca în bugetul comunelor să voteze cel puțin câte 3%, după venitele bugetare ca contribuiri benevole pentru catedrală.

Numire de preot. Ven ord, gr. cat. din Lugoj a numit preot în Coroșteni-Vulcan pe domnul Ioan Pațachi.

Promoție. Dl Nestor Porumb a fost promovat Sâmbătă la universitatea din Cluj la gradul de >doctor< în științele juridice.

Nou membru în direcțiunea „Economului”. Direcțiunea institutului de credit și economii >Economul< din Cluj într'una din ultimele sale ședințe s'a completat alegând de membru nou pentru locul vacant pe dl protopop Dr. Elie Dăianu.

Avis. Comisiunea verificatoare a comitatului Sibiu, chemată a rectifica lista membrilor viriliști ai comitetului municipal își va ține ședințele în 8 și 9 Octombrie a. c. în cancelaria protonotariului comitatens din Sibiu. În zilele amintite lista viriliștilor va fi expusă vederii publice și tot în acele zile se pot face reclamații verbale sau în scris pentru inducere în listă.

Comitetul pentru ajutorarea copiilor neajunși la etatea de școală face cunoscut, că înștiințările pentru aceste ajutoare, cari se compun mai ales din haine (pentru băieți rënd întreg și cizme, pentru fetițe rochie de earnă și ghetete, totul după măsură) se primesc din 1 Octombrie până în 5 Noiembrie n. în fiecare Mercuri, Joi și Sâmbătă dela 2—7 ore d. a. în prăvălia de manufactură a dlui M. Daniel, Piața-mare. Se vor ajuta numai copii dela 3—6 ani, cari se vor prezenta îmbrăcați curat și întovărășiți de părinți sau rudeni.

Timpul. Pe munții Sinasi, pe munții din Transilvania și pe cei din Moldova a căzut zăpadă. Din cauza aceasta, vremea s'a răcorit brusc, așa că de câteva zile e frig simțitor. Noaptea a căzut brumă.

Hymen. D-șoara Dora Borha și dl Drd. Iuliu Decian își vor sârba cununia lor, Duminecă în 15/28 Septembrie 1902 la 4 ore d. a. în biserica gr. or. din Ilia Murășană.

Târgul de țeară pentru vite, care de obște se ținea în Orăștie la 1—3 Octombrie, în urma boalei de unghii și gură, ivite în comitatul și cercul nostru (privitor la vitele rumegătoare), nu se va ține

Târgul suplitor, de cumva se va încuviința, se va publica ulterior.

Târgul de cai se va ține la 1—3 Octombrie, ear' cel slobod (de mărfuri etc.) în 4 Octombrie, adică la termenul regulat. Orăștie, la 22 Sept 1902 Magistratul orășenesc: *Friedrich Ackar*, primar; *Aurel Murășan*, protonotar.

Fapta unui nebun. Din Madrid vin amănunte înfiorătoare despre o dramă, al cărei erou a fost un gendarm înebunit. Nenorocitul într'un acces de demență a descărcat 12 gloanțe într'un grup de oameni. Șapte oameni au fost uciși, alți cinci răniți mortal. O patrulă de gendarmi intervenind a descărcat asupra nebunului și l'a omorât. Drama aceasta a produs dureroasă emoție în întreg orașul.

Notarii în România. Prefectul județului Ilfov din România a hotărât, ca în comunele unde notarii au lefuri mai mari de 150 lei, să numească în aceste posturi licențiați în drept sau științe de stat (juriști).

Masa studenților din Blaj. Direcțiunea institutului de credit >Economul<, la propunerea membrului Dr. Amos Frâncu în conșlegere cu directorul executiv, a decis să ajute pe 6 universitari români din Cluj cu prânz gratuit, făcând astfel un început al mesei studenților academiei.

O idee foarte ferisită, la care cu drag vor trebui să se slăture și celelalte institute de bani românești, fiindcă e vorba de ajutorarea fiilor neamului nostru, cari adese, din aceea, că se nutresc slab pe la studiile mai înalte, își ruinează complet sănătatea, așa cât deodată cu terminarea studiilor, termină și cu viața.

Darul de Paști. În 26 l. c. va fi pertractarea excepțiilor ridicate de redactorul nostru contra punerii sub acuză pentru biografia lui Buteanu.

Cărticica se conșigă și acum încă. Mai pe urmă am primit știre despre aceasta dela domnia Teodor Stefan din Berzova și Ilie Cristea, învăț. Luncșoara, la care n'au aflat-o însă. >Cazană Tiganilor<, care era pe masă, n'au vrut să o iee. Tiganii sunt patrioți, vezi Doamne!

Din diecesa de Gherla. În locul repausatului preposit Ioan Papiu a fost numit Rvrs. Ioan Georgiu vicar general episcopesc, președinte la Tribunalul matrimonial, președinte la Examinatorul prosinodal și Inspector al școalelor diecesane. Rvrs. Alexandru Bene a fost numit vicar general episc. substitut, ear' Rvrs. Ioan Ivașco, vice-președinte la Tribunalul matrimonial.

Corabie germană cufundată. Din Hamburg se anunță, că corabia germană numită *Zeeland*, în urma unei tempestăți, s'a cufundat în marea nordică. Intregul personal al corăbiei a fost înghițit de undele mării.

Din protopopiatul Clujului. În anul 1901/2 în comuna Colean au fost numit din partea Ven. consistor ca învățător nu tiner pedagog de anul al III lea, care până acuma nu a avut atingere su oameni atât de rafinați până-ce a ajuns în comuna Colean, unde apoi a fost în tot chipul batjocorit din partea preotului din loc. Ântăiu cum sește învățătorul în comună e privit din partea d-sale cu ochi răi. Cortelul trebuia să fie în școală, grădina școlară deasemenea trebuia să vină sub grija învățătorului. Pe învățător l'a pus însă să șadă într'o oulină, unde durmeau și găinile preotului, din care cauză învățătorul a fost silit să își închirieze alt cuartir la un Maghiar. Grădina l'a trebuit preotului pentru zarzavaturi. Sânt apoi alte ne mai pomenite fapte, cu cari încă nu voese să pășesc în public, ci o să le desfășur mai întâiu înaintea autorităților noastre bisericesti, cari astfel rugându le să vină într'ajutor tinerului învățător, care cum am emintit neavând atingere cu astfel de oameni, a fost necăjit în fel și chip. *Câmpeanul.*

O decisiune laudabilă. Ministerul instrucției publice din România a luat următoarea decisiune: Toți școlarii sânt datorți ca atunci când întâlneș drapelul, să-l salute, fie că s'ar afla în corp, fie că ar fi singur. Toți școlarii sânt datorți să asculte marșul regal stând în picioare și cu capul descoperit, în ori o loc s'ar afla. Abaterile dela aceste datorințe se vor considera ca necuviințe grave și se vor pedepsi ca atare. Această decisiune a fost cedită în toate școalele și în fiecare clasă de către directorii și profesorii dirigenți.

Cor bănățenesc în România. Corul român din Caransebeș s'a dus la Turnu Severin, unde l'a făcut o primire grandioasă la gară. Străzile dela gară și până la liceul >Traian<, pe unde a trecut corul, au fost înțesate de public. Entuziasmul a fost mare. Seara a fost un concert în grădina publică, la care a participat tot ce are mai de frunte Turnu-Severin.

Petreceri. Comitetul bis. gr. ort. rom din Oarda-de Jos invită la petrecerea ce o va aranja Duminecă în 15/28 Septembrie a. c. cu ocaziunea sfintirii noiei sale de învățământ. Prețul intrării de persoană 1 cor., de familie cu 3 membri 2 cor 40 bani. Venitul curat este destinat pentru acoperirea șpaelor avute cu ocaziunea zidirei.

— Antistia parohiei gr. cat. din Iolodul mare invită la petrecerea cu dans ce se va aranja cu ocaziunea sfintirii școalei nou-edificate de-acolo la 28 Septembrie a. c. st. n. Venitul curat este destinat în folosul școalei. Prețul de intrare 1 cor. 60 bani, în familie 1 cor. 20 bani. Pentru popor se va aranja petrecere separată în localitatea școalei vechi. Prețul de intrare 50 bani. Oferte marimonioase se primesc cu mulțămintă și se vor cuita pe cale ziaristică. Inceputul la orele 8 seara.

Alegere de preot Duminecă în 14 c. după săvirșirea serviciului divin oredincioșii bisericei gr. or. din *Aciliu* s'au întrunit în sinod electoral pentru alegere de preot. Actul alegerii a fost condus de protopresbiterul *Dr. Ioan Stroia*. Credincioșii s'au grupat cu toții în jurul candidatului *Ioan Ofoiu*, care dintre candidați fiind cel mai bine calificat și întrunind și dorințele tuturor, a fost ales cu totalitatea voturilor de 108. Votul, de cea mai deplină încredere, ce l'a dat alesului din partea credincioșilor, îi poate servi de un nobil îndemn pentru a lucra cu însuflețire în interesul bisericei și al școalelor din *Aciliu*.

Nou institut de credit român. »G. Tr.» scrie, că sub numirea de »Rânoveana» se va înființa un nou institut de credit și economii, societate pe acții, în Rânov (comit. Brașov). Capitalul fundațional va fi de 25 000 cor. și se va procura prin emisiunea a 500 acții indivisibile în valoare nominală de câte 50 cor. Ca termen irevocabil pentru semnarea de acții s'a fixat ziua de 1 Noembrie 1902. Acțiunile se pot semna în Brașov la filiala »Albina», la banca Mihalovits & Nusstă her, la »Parsonia» în Bran și la dnii Ioan Hamsea, George Froca și G. Ilie în Rânov.

Convocare. Comitetul despărțământului »Abrud—Câmpeni» al »Asociațiunii» convoacă adunarea sa cercuală pe ziua de 12 Octombrie n. la 11 ore a. m. în comuna *Cârpiniș*.

Nou director de finanțe. Foia oficioasă publică numirea consilierului de finanțe și director suplent *Carol Lincz* de director de finanțe în Sibiu. Noului director i-s'a acordat și titlul de consilier regesc.

Furt și moarte. Din *Poșaga-de-sus* ni-se scriu următoarele: În noaptea din 3 Septembrie niște făptuitori răi au stricat ușa casei casarului comunal *Pavel Corodea* și intrând în chilia lui au furat peste 400 coroane bani de argint adunați din dare și aruncat comunal.

În noaptea aceea numitul casar era dus de-a cu întreaga sa familie la colibă unde îi erau oile și vitele la pășunat. Casarul are o sumă însemnată de bani adunați dela comună, însă spre norocul lui cu această ocaziune banconetele în hârtii le-a luat cu sine, căci altcum rămânând și fără de acestea. De urma hoțului încă nu s'a dat, deși de atunci gendarmii în continuu îl urmăresc. Din ziua aceea numitul casar zace greu bolnav — medicul cu greu crede că se va mai reînălța.

O muiere văduvă trecută de 80 ani cu numele *Haristina Iancu*, înainte de aceasta cam cu 5 săptămâni s'a dus la pădure după bureți și uroșuri de lemne, rătăcind însă calca nu a mai știut eși din pădure. În săptămâna trecută niște copii, ce pășteau vitele în aceeași pădure, au dat peste cadavrul femeii nenorocite, care era numai schelet și acela despărțit de olaltă la distanță de 10—20 pași. Se crede, că a fost mâncată de o fiară sălbatică.

Un polițist harnic. O femeie voia să plece cu un copil în brațe dela gara din Sibiu cu trenul de 1/2, 11 seara către *Mădăș*. Ea și a scos biletele pentru sine și copil și le-a pus cu portmoneul, în care mai erau puțini bani, în buzunar. Când s'a dus în vagon, observă, că a perdut și biletele și banii. Trenul era gata de plecare, biata femeie plângea că o așteaptă ceialalți copii acasă, dar cei dela gară nu-i înțelegeau durerea. Atunci s'ari polițistul *Ioan Popescu* (originar din *Tilișca*) într'ajutorul ei și adună iute o sumă de bani dela călători. Cu banii căpetați îi scoate alte bilete și-i mai rămasesă vre-o doi de drum.

O bandă de falsificatori a fost descoperită de poliția din *Timișoara*. O femeie *Simina Stan* vânduse o găscă, primind pentru ea doi floreni falsi. Când a voit să schimbe florenii, s'a pomenit că-s falsi. Cercetându-se lucrul, s'a aflat că găscă a cumpărat o un *Mirko* din *Becicherehul mic* pentru un pungaș *Vlajko*. Poliția s'a dus la locuința acestuia, unde a aflat găscă, un model de ghips și o cutie cu floreni falsi. *Vlajko* a fost prins în țirg. În buzunar mai avea 8 piese false.

Bustul lui Stefan-cel-mare. Cetim în »Deșteptarea» din *Cernăuți*: »Modelatorul *Iosif Teodorovici* a modelat și turnat în ghips bustul Voievodului *Stefan-cel-Mare*, după portretul — lucrat de pictorul *E. Bucevschi* — care actual se află în proprietatea episcopiei din *Roman* (România) Bustul mare în înălțime de 50 cm. costă 5 cor., ear' cel mic în înălțime de 30 cm. numai 2 cor. și se pot procura direct la *I. Teodorovici*, *Cernăuți* str. *Gării* nr. 53. Tot la dl *Teodorovici* se află și busturile lui *Vasile Alexandri* și *C. A. Rosetti* în format mic, cu câte 1 cor. bucata, ear' în scurt timp vor fi gata și se vor pute procura bustul Voievodului *Mihailu-Viteazul* și al poetului *M. Eminescu*.

Aducând aceste la cunoștință, invităm Românii noștri să și procure busturile aceste, cari vor fi cea mai mare și frumoasă podoabă pentru toată casa românească.

Vânătoare „domnească”. Conte *E. Zichy* a făcut pe moșia lui o mare vânătoare în cinstea prințului *Nicolae Constantinovici*. Nu ni-se spune, câți iepuri, cioară etc. au pușcat domni, dar' dintre hăitași s'au ales mulți cu alice în carne vie. Prințul a pușcat 5 hăitași, contele *Zichy* 4 etc. Noroc, că ranele s'unt ușoare și s'au lecut iute cu câteva banconote.

† *G. Filipescu*, mareșalul curții regale din *București*, a murit *Lunia* trecută în *Bad Neuhelm*, Germania, în urma unei boale de inimă. Reposatul a fost unul dintre marii binefăcători, cari alină multe din durerile de-approelui. S'a născut în a. 1840, fiind fiul marelui ban *Iordache Filipescu*. El a fost numit mareșal al curții încă din 1866, ocupând acest post cu mai multe intreruperi până la moarte.

O vijelie grozavă a bătuit săptămâna trecută în *Vișeu-de-sus* (*Marmăția*). Ea a luat coperișele de pe 26 case și 19 suri, a smuls arbori mari din pământ și a risipit clăile de bucate de pe câmp, ducându-le în depărtări de chilometri. Țăranul *Ioan Andreica*, care se refugiase sub acoperiș, a scăpat numai ca prin minune de sub surpăturile casei, cari i-au omorât un cal.

Statistică tristă. Inspectorul școlar din comitatul *Turoș* (slovăcesc) a raportat în ședința comitetului permanent, că din 9405 copii cercetează școala numai 1764, adică 18%. Mai multe șate n'au învățători.

Instalare de preot. Ni-se scriu următoarele: În ziua de sfta *Măria-mică* sfta biserică și poporul nostru și-au căpătat conducătorul seu, în persoana bravului preot dl *Ioan Mihălași*, fost până acum în *Sântioana*.

În ziua de sfta *Măria*, cu mare solemnitate s'a slujit sfta liturgie de dl vicar *Ciril Deac*, și de noul preot *Ioan Mihălași*. Șeul, 21 Sept. *Andronic*.

De lângă Turda. Ni-se scriu următoarele: Mai zilele trecute am fost în *Turda* în niște afaceri. Dela judecătoria cercuală de aici am văzut eșind un copilandru cam de 17—18 ani. Acesta mi-a spus, că vrea să acuze pe protopretorele pentru, că l-a bătut. — Întrebându-l, cum s'a întâmplat, mi-a spus următoarele:

M'am băgat servitor încă la *Anul-Nou* la *Ăkosi Márton* din *Sânmihaul-de-jos*, și l-am slujit până în *Iulie*. Am fost cu stăpânul la câmp și acolo pentru chiar nimica m'a bătut așa de rău, că abia m'am dus acasă în 3—4 zile până în *Muerău*: 22 chilometri. După ce m'am mai însănătoșat — căci am zăcut pe pat 3 săptămâni din bătaia aceea, am venit azi cu mama și cu fra-

tele meu la *föszolgábiréu*, căci l-am pârît pe stăpân pentru bătaie și pentru simbrie, și intrând în cancelarie la *föszolgábiréu*, m'a palmuit înaintea mamei și a fratelui meu, și m'a dat pe ușa afară. Asta mi-a fost isprava.

Am venit aici la judecătoria s'e-l pârăsc pe *föszolgábiréu*, dar' și de aici m'au scos pe ușa afară și nu au vrut să mă asculte, zicând că pentru un lucru așa de nimica vreau eu să pârăsc așa un domn mare.

După ce mi-le-a istorisit toate acestea băiatul, m'am întors către mamă-sa și am întrebat-o, că într'adevăr așa a fost? Și mi-au răspuns amândoi, și mamă-sa și fratele seu, că chiar într'adevăr așa a fost.

I-am întrebat, că cum îi chiasmă? femeia mea spus, că o chiasmă *Nastasia Ciortea*, băiatul *Ilie Ciortea* și fratele *Ioan Fărcaș* (acesta e frate numai de mamă cu băiatul).

Așa s'unt acești domni din *Turda*. Să aștepte cineva dela protopretorele *Szemeriai Gyula* dreptate, căci precum spun soți de-ai lui, că el dădea mai tare cu bolovani în casa dlui *Dr. Rațiu* pe timpul memorandumului.

Am zis către mușterea aceasta să se ducă la cineva să le facă în scris acuză, că așa trebuie și s'unt siliți să o primească. Dar' mi-au zis, că nu are cu ce plăti, căci ea e femeie săracă, numai cu palmele se ține, căci dacă ar avea nu i'er fi copiii servitori, și s'au mulțumit cu atâta, uitându-se către copii: Să mergem acasă dragul mamei! Răsplătească-i D zeu! Bată-i palma cea nevăzută! Cu acestea m'am depărțat. *V. C.*

Calfă de măsar caută măestrul *Ilie Ioan Colhon* din *Laz*, p. *Săsciori* lângă *Sebeșul-săseac*.

Vreme grea. Din *Bologa* ni-se scie: În 13 l. c. s'a descărcat asupra comunei noastre *Bo'oga* o tempestate, așa încât cugetai că e capătul lumii. A trăsniț într'o gură, care imediat a luat foc și a ars și fiind în apropiere casa și o cămară a nenorociților au ars și aceea, la cea dintâiu coperișul și toate ce se aflau în ea — afară de pereții ce au rămas — eară cea din urmă cu totul. *Paguba* este peste 1400 cor. *Nenorociții* nu au fost asigurați. *G. T.*

Maghiarizare cu forța. Ziarului »*Rumänischer Lloyd*» i-s'e vestește următorul caz drastic de maghiarizare cu forța a numelui de familie. La gara *Feldioara* din apropiere *Brașovului* era angajat un *Sas* cu numele *Martin Binder*. Pe acesta de multe ori l-au provocat superiorii să și maghiarizeze numele. *Binder* a refuzat însă totdeauna. Într'o bună dimineață însă, când era să și capete salariul, primește dela superiorii sei chitanța despre primirea salariului pe numele *Marton Kádár* pe lângă observarea, că de aci înainte numai pe numele acesta își va pute primi *Binder* salariul. Ce era să facă șermanul *Binder*? Nu și putea lăsa soția și 5 copii ai săi să moară de foame. A trebuit să cedeze și să primească chitanța despre solvirea salariului pe numele *Marton Kádár*. În adevăr, drasnic mijloc de-a fabrica *Maghiari*! Și cazuri de aceste se repetază la tot pasul.

Năpastă. În *Covasna* fac porcii sălbatici stricăciuni mari în ocușuri, de aceea se dau vânătorii sara adese-ori la vânat. Într'una din sările din urmă s'a dus și friserul *Laczkovics*. El ajunsse acolo, după ce ceialalți vânători erau deja puși. Pădurarul *Gyulai* crezând, că e un porc, și-l împușcă prin pântec. Impușcatul e în spital.

Uoisă de trăsnet. În comuna Folcusfalva (nordul Ungariei) a fost o furtună mare. O fetiță, care fugia dela câmp acasă, a fost trăsniță, rămânând moartă în drum.

O luptă cu Țigani. Luniă trecută seara o caravană de Țigani corturari a trecut prin mai multe comune, înșelând și furând. Țigani aveau 6 căruțe. O patrulă de gendarmi i-au luat la goană, însă ceata de nomazi părăsind drumul direct, ajunseră în hotarul comunei Dormand și se așezară lângă via proprietarului Kovach Kalman. Pândarul nu putea și nici nu cuteza să se opună stricându-i, ce le făceau Țiganii. El alergă deci la postul de gendarmi din Füzeg-Abony și doi gendarmi fură trimiși, ca să aresteze pe Țigani.

Era seara târziu, când gendarmii au dat peste Țigani. Caravana îi văzută și cu urlate desperate se grupă, bărbații luând atitudine amenințătoare. Unii pușeră mâna pe ciomege, alții smulseră lencele dela căruțe, alții aveau arme vechi stricate și o'un șgomot teribil împresură pe gendarmi. Patrula îi provocă să fie liniștiți, ei însă ridicară ciomegele, se auzi și un trosnet de pușcă, între groaznice injurături au dat asalt asupra gendarmilor.

Gendarmii, văzând pericolul, începură să descarce puștile asupra convoiului furios, care sporindu-se și cu Țigancele, ce se ascunseră după căruțe, sta față în față cu ei ca dușman primejdios. Șuierul gloanțelor și trosnetul puștilor umplu atmosfera liniștită a nopții, apoi în curând se auziră șipete și vaete sfâșietoare,acompaniate de injurături sălbatic.

Apărarea desperată a gendarmilor dură cam un pătrar de oră, în care timp gendarmii își descărcară puștile de 25 ori. Șeptesprezece din gloanțe au nimerit și pe testrul luptei, la capătul viei, zăceau 6 morți și 11 răniți grav. Aceia dintre Țigani, cari scăpară cu membrele întregi, au fugit și marii fatigii au avut gendarmii până i-au prins. Prizonierii fură legați, morții și răniții au fost încărcăți cu ajutorul pândarului pe căruțele Țiganilor și astfel tristul convoiu plecă spre sat.

Logodnă. D-șoara *Gabriela Istin*, fiica fostului preot din Mehala Timișorii, Ioan Istin, s'a îndentat Duminecă, în 14 Sept. n. cu dl *Ioan Jeroșan*, teolog absolvent și alesul preot al Pâncotei.

Defraudatiune uriașă. La banca cea mare „Landesbank” din Viena a defraudat funcționarul Jellinek (Jidan) aproape șase milioane coroane și a fugit. El nu e prins încă. Banca e jidovească.

Daruri pentru biserică. Biserica noastră gr.-or. din Găinar (protopresb. Agnitei) are trebuință de reparare, fiind veche, și de oare-ce drept-credincioșii ei nu sânt în stare materială prea bună, așa încât ar fi fost imposibilă ori-ce mică reparare, din îndurarea lui D-zeu, s'au găsit o seamă de oameni din țeri străine, cari au binevoit a dona bisericii o sumă frumoasă de bani, pentru care binefacere, ea să le fie de mângâiere și altora de pildă il arătăm cu numele.

Din *Fofeldea*: Niculae Voicu, Ioan Ciovica, câte 50 cenți; Toma Chirtop, Roman Manuil, Iosif Gliga, Toma Nastase, Vasile Trifan, Petru Anghel, Mihail Nastase, Ioan Precup, Ioan Banciu, Petru Banciu, Vasile Ranga, Petru Fasca, Toma Bibu, Mateiu Voicu (mort), Paraschiva Chirtop, Salomie R. Manoil, I. V. Trifan, Ioana Nastase, Ana I. Gliga, câte 25 cenți; I. Vasile, T. Dragota, câte 20 cenți; Toma Șușu, câte 15 cenți; Toma Fardon, Ioan Șușu, Maria Șușu, câte 10 cenți. (Va urma).

DELA „REUNIUNEA ROMÂNĂ DE AGRICULTURĂ DIN COMITATUL SIBIULUI”.

Pentru economii nostri.

— *Unelte economice.* —

Vestim pe economii români din comunele de pe teritoriul comitatului nostru, unde până acum nu se folosește mașina de sămănat, că subsemnatul comitet central este aplicat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sămănat spicoase.

Cei-ce doresc să folosească această mașină să se adreseze subscrisului comitet cu posibilă grăbire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are să fie transportată la fața locului și îndereț pe cheltuiala proprietarului, care o cere și care are să garanteze pentru înapoierea mașinii în timpul hotărât de comitet și în stare bună. În cerere să se arete timpul, de când și până când voște să o folosească.

Dașă în comuna, unde se va duce mașina, nu se află om priceput la cărmuirea mașinii, comitetul își rezervă a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui-ce o cere.

Cu o cale punem în vedere, că cu scop de a da și culturii fânațelor convenita băgare de seamă am procurat o grapă de fânațe sistem Sack, pe care deasemenea o dăm spre folosire în mod gratuit.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate să iee înțelegere în această afacere și cererile să se facă într-una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, în 22 Sept. n. 1902.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

Demetriu Comșa,
president.

Victor Tordășianu,
secretar.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 9.60—11.—, să-oară 6.20—7.40, orz 6.40—7.—, ovės 3.40—4.40, cucuruz 9.——10.— cor. 10 ouă 40—50 bani.

Bursa din Budapesta. Grăul, 50 kg. 6.80—7.25; să-oară 6.10—6.25; orz 5.15—5.40; ovės 5.55—5.95, cuc. 5.60—5.70; cincantin —.—.—.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlui G. Adamovici, Saut. Primim bucu-ros și apoi vom vedè.

Dlui Achim Duraiu, Rafna. Colăcărutul nu se mai află tipărit.

Dlui Ioan Sângeorzean, Feldru. Adresează-te dlui Moise Frățilă, învățător în Rășinari și comisar de pompieri din comit. Sibiului.

Dlui D. Poliac, Ila. Poesille nu se află la noi.

Dlui Gavril Trenca, Lupoaia. În curând îi vine rîndul.

N. P. C. ab. 494. Adresează-te la Brașov pentru lămuriri.

Dlui Parteniu Giurgescu, Runc. Retipă-rirea costă 12 cor. de coala tipărită (16 pag.) în 500 esemplare, așa că eșind o cărticică de 80 pag. ar costa 48 cor., lângă cari ar mai veni cheltuielile compactării. Serie ne deci.

E. L. Ucea-de-jos. Despre dări și arun-curi e tot publicat în foale. Spune-ne anume, ce lege vrei să cunoști.

Dlui T. Lupulescu, Herendestii. Despre darea de consum am scris în foale.

Dlui Z. Dobre, Ritișdorf. La mălestrii români nu știm la nici unul.

Dlui Petru Bou, Misi. Indată ce le vine rîndul. Reclamează la postă.

Ab. 176, Abrud. Ar trebui să te adresezi dlui Dr. I. Șenohea, adv., Făgăraș, unde mai ușor ai pute aflu. Pălărierii români nu sânt.

Dlui Alēman Costea. Reclamați la postă în felul, cum am mai spus.

Dlui Simion Dandea. Ministrul nu mai aprobă statute de acestea. Cereți o bibliotecă dela despărțământul „Asociațiunii”. Asta e mai bună.

Dlui Vas Morar, Doboca. Dela librăria W. Krafft în Sibiu cu 1 cor.

Dlui Ilie Opris. Comandă-o prin librăria W. Krafft din Sibiu.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr**. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni Iosif Marchall.

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmăciu—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Buda-pesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad, Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni) tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane.

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Făgăraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deva (Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 3 ore Ocna (scalde, tren de plăcere).

La 4 ore 40 min. Copșa—Cluj—Buda-pesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Buda-pesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai Marția și Vineria).

La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-roșu, Tâlmăciu, tren mixt.

După prânz:

La 12 ore 40 min. dela Deva, Vinț, Sebeș, (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni), tren mixt.

La 1 oră 04 min. dela Budapesta—Cluj; Predeal—Brașov (Copșa); tren de persoane.

La 3 ore 37 min. dela București, Căneni, Turnu-Roșu, Tâlmăciu; tren de persoane.

La 3 ore 55 m. dela Cisnădia—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 34 min. (seara) dela Ocna (scalde), tren de plăcere.

La 8 ore 05 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Alba-Iulia, Hunedoara), tren mixt.

La 8 ore 57 m. dela Făgăraș—Tâlmăciu; tren mixt.

La 9 ore 15 min. dela Budapesta, Cluj, Predeal—Brașov (Copșa), tren mixt.

La 9 ore 48 min. dela Turnu-Roșu, direct dela graniță (din 15 Maiu în fiecare Duminecă și sârbătoare); tren de plăcere.

La 10 ore 09 m. dela Cisnădie—Șelimber.

Victor Lazăr

Publicațiune.

Comuna Eczel (Hetzeldorf) dă în arândă pășunea de iarnă cam de 3000 jug. cat. pentru oi, pe timpul dela 1 Noemvrie 1902 până la 1 Aprilie 1903. Condițiunile se pot afla dela primăria comunulă.

335 1-2

Primăria comunulă.

Anunț.

La subscrisul se află spre **vânzare** mai multe specii de **caferi de brad** în grosime dela 10—25 cm. măsurați la mijloc, de 4—8 metri lungi, rotunzi sau ciopliți. De asemenea se află **50.000 pari de vie** ascuțiți și curățiți gata dela 2 metri lungime în sus până la 5 metri cu **prețuri moderate**.

Ioan G. Bozdocu,

proprietar de joagăr și moară cu aburi în
Veștem, u. p. Vesteny. 70 3-3

Pentru agricultori.

Se caută un agricultor cu cunoștințe practice în **cultura cânepei**. El află condițiune stabilă la dl **G. Teodorini**, proprietar, **Drăgășani** jud. **Vâlcea, România**, la care se se adreseze doritorii pentru informațiuni.

72 3-3

Doi băieți

se primesc la învățatură în franzelăria lui

Petru Moga, 74 1-1

Sibiu, strada Poplăcii nr. 23.

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învățator.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului.

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă pe un frunză învățator, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

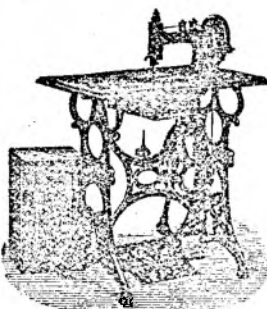
Se vinde la

Librăria W. Krafft.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

4 30-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de romane și schițe.

Prețul 2 cer., plus 10 bani port.

Se poate procura dela

Librăria

W. Krafft.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce 'i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe
despre

**LEGEA VETERINARĂ
(Lecuirea vitelor)**

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stînd cu dînsii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini mari.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

**Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiiului.**